

NOVA DOBA

Izhaja vsak petek ob 16. // Naročnina znaša mesečno po pošti 5 din, v Celju z dostavo na dom po raznašalcih 5-50 din, za inozemstvo 10 din // Uredništvo: Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1, prilicje, desno; uprava: levo // Telefon št. 65 // Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.666

Leto XXI.

Celje, petek 18. avgusta 1939

Štev. 34.

O novi hmeljski sezoni

Dolgo in težko pričakovani čas hmeljske sezone, ki naj bi prinesel hmeljarju plačilo za njegovo letoletno trudapolno delo v hmeljskih nasadih ter povrnitev obilnih stroškov in investicij, ki so v zvezi s hmeljarstvom, je zopet napočil. Zaskrbljen in nervozen čaka naš savinjski hmeljar, kaj mu prinaša letošnja hmeljska sezona. Presenečenje ali razočaranje?! Ze več let čakajo naši hmeljarji zaman obilne hmeljske letine in rentabilnih cen. Visoke investicije, ki so bile potrebne za gradnje hmeljskih sušilnic in nabavo hmeljskih drogov, so premnogim savinjskim hmeljarjem naložile težka bremena, katerih se bodo kljub kmečki razdolžitvi in olajšanju načina plačevanja dolgov le s težavo in le polagoma rešili. Krizna leta v hmeljarstvu pa so rodila poleg drugih neveselosti in gospodarskih težav tudi to slabo posledico, da so onemogočila hmeljarjem obnavljanje starih in že obrabljenih hmeljskih drogov sproti, tako da so isti danes bolj podobni fizičnim, kakor hmeljskim drogom. Naše hmeljarje čakajo torej nove in težke investicije, katerim se ne bo mogel nihče izogniti, ako hoče gojiti hmeljarstvo kot koristno gospodarsko panogo z uspehom še v bodoče. Da pa bo zmogel naš hmeljar te nove denarne žrtve, mu je potrebna dobra hmeljska letina, ki mu bo prinesla zadovoljiv uspeh tako v pogledu količine produkta kakor tudi cene hmeljskega pridelka.

Ali je letošnje leto ono težko pričakovano dobro hmeljsko leto? O tem ne more dati nihče pred začetkom hmeljske sezone zanesljivega odgovora. Vse, kar se govori in piše danes o novi sezoni, so samo ugibanja in kalkulacije, ki pa se pozneje dostikrat izkažejo zgrešene. Upoštevati je namreč treba, da visi momentano še ves hmelj po vsem svetu na drogih, in da se obiranje pričinja te dni šele pri nas, ki smo najbolj zgodni, medtem ko obirajo angleški in ameriški hmeljarji skoro mesec dni za nami. Kakšne spremembe položaja vsled ugodnega ali neugodnega vremena v Angliji in Združenih ameriških državah, ki pridelajo skupno toliko nežlahtnega hmelja, kolikor znaša celokupen pridelek žlahtnega in nežlahtnega hmelja vseh ostalih hmelj-pridelujočih državah na svetu, nam prinesejo prihodnji tedni, ne ve danes nihče, niti trgovina, niti producenti. O hmeljskih cenah odloča torej v prvi vrsti dobra ali slaba letina v teh državah in še le v drugi vrsti letina v evropskih državah, ki zalagajo s svojim žlahtnim hmeljem te velike potrošniške zemlje.

Eno pa je gotovo že danes, da svetovni hmeljski pridelek ne bo dosegel lanskega, ki najbrž ni zadoščal potrošnji svetovne pivovarske industrije, ako upoštevamo dejstvo, da je bil ves lanski hmeljski pridelek pokupljen v neobičajno kratkem času, da je cena do konca rasla in da je bila svetovna hmeljska trgovina celo primorana seči po starejših letnikih hmelja, tako da je izčrpala vse stare hmeljske zaloge pri producentih in trgovcih. Res je sicer, da razpolagajo z večjimi ali manjšimi zalogami hmelja velike in imovite pivovarne, toda še več je takšnih pivovarjen, ki so docela izpraznile svoje hmeljske rezerve in komaj čakajo novega pridelka.

Hmeljarje zanima pred vsem, kakšno je stanje hmeljskih nasadov v posameznih državah, zlasti v inozemstvu.

V Nemčiji se je stanje hmeljske rastline vsled ugodnega vremena v zadnjem času izdatno izboljšalo, kljub temu pa letošnji pridelek po količini ne bo dosegel lanskega, pač pa računajo hmeljarji z dobro kakovostjo. V Sudeatih se je istotako stanje nasadov pod vplivom ugodnega vremena zadnjih tednov toliko izboljšalo, da se more označiti kot dobro in zadovoljivo tudi

Komu v korist?

Glasom časopisnih vesti je »Prizad« do 11. t. m. odkupil od producentov že 266.978 vagonov nove pšenice. »Prizad« plačuje letošnjo pšenico po izredno visoki nakupni ceni 165 din za 100 kilogramov kvalitete Ia I. teže 80 kg na en hektoliter. V istem času je znašala svetovna cena pšenice din 65.40, ki se je kasneje znižala celo na din 52. Na vsak način je svetovna cena pšenice letos zelo nizka.

Dejstvo pa stoji, da plačuje »Prizad«, ki je dejansko državna institucija, letošnjo pšenico po okroglo najmanj 100 din pri 100 kg nad svetovno paritetno ceno. Ker je po zadnjem poročilu odkupljenih do 11. tm. že 26.978 vagonov, — po istih vesteh je dala ta nad vse ugodna nakupna cena zlasti vojvodinskim producentom pobudo, da nudijo v velikih količinah pšenico »Prizadu« v odkup — znaša ta diferenca 269.780.000.— din. To vsoto dobijo ti srečni producenti kot nagrado od »Prizada« v dar. Kdo pa so ti srečni jugoslovanski državljani?

Po prvi letošnji objavljeni oceni ministrstva za kmetijstvo bo znašal celokupni letošnji pridelek pšenice v naši državi 282.300 vagonov, od katerih se jih bo pridelalo samo v dunavski banovini 128.600 vagonov, v vseh ostalih banovinah pa 153.000. Z drugimi besedami povedano, za odkup prideluje pšenico samo Vojvodina, skoro vse druge banovine, izvzemši savsko, ki bo pridelala letos 42.100 vagonov, pa pridelajo pšenice premalo za svojo potrebo ter so pasivne. Nekatere imajo pri tem večje potrebe, nekatere manjše; med tiste, ki imajo veliko potrebo, spada Slovenija. Slovenija mora letno uvoziti pšenice ozir. mlevskih izdelkov za din 250.000.000.

Vojvodinski producenti so tedaj tisti, ki so deležni tega nad četrtmilijardnega priboljška, ki ga dobijo od »Prizada«. Vemo pa tudi, da je med temi producenti okrog 80% naših »jugoslovanskih« tisti, ki pa morajo plačati ta horendni znesek, so pa skoro vsi Slovenci brez razlike stanu. Vsaj vemo, da ga skoro ni gospodinjstva v Sloveniji, ki bi ne bilo navezano na nakup mlevskih izdelkov, morebiti s prav, prav malo izjemo. Naš kmet na visoki odkupni ceni pšenice ni interesiran iz razloga, ker porabi ves pridelek pšenice za svoje potrebe.

glede cvetnega nastavka. Močno deževje zadnjih dni pa je pospešilo razvoj peronosporne in onemogočilo škropljenje, zato so izgledi na brezhibno zeleno barvo manjši. Letošnji hmeljski pridelek ne bo dosegel rekordnih letin zadnjih treh let, ker so morali hmeljarji omejiti površino hmeljskih nasadov za 700 ha. V Češko-moravskem protektoratu je stanje hmeljskih nasadov vsled škode rastlinskih in živalskih škodljivcev in toče znatno slabše od lanskega. Razen tega ogroža deževje zadnjih dni lepo zeleno barvo letošnjega pridelka, ki ga je močno napadla peronospora. Zaloge hmelja so razprodane in je notiral lanski hmelj pri poslednjih kupcih za 2500.— za 50 kg t. j. din 75.— za 1 kg, za letošnji pridelek pa računajo v protektoratu s ceno Kč 2000.— t. j. din 60.— za 1 kg. Na Poljskem je večtedenska vročina neugodno vplivala na razvoj hmeljske rastline, vrhu tega je nastopila v okolišju Lublinu močno hmeljna ušica. V zadnjem času se je stanje nasadov vsled izdatnega deževja znatno izboljšalo, vendar bo količina letošnjega pridelka zaostajala za lanskim za 10% in bo znašala 45.000 kvintalov napram 51.000 kvintalom v prošlem letu. V družinih državah severne Amerike bo znašala letošnja letina približno 40.000.000 bbs ali 360.000 kvintalov napram 320.000 kvintalom v lanskem letu. Da bi vlada zaščitila hmeljarje, se dela na tem, da bi se dalo v promet samo 30.000.000 bbs.

Zanimiva je konstatacija, kolik znesek prispeva Slovenija h gornjemu četrtmilijardnemu priboljšku vojvodinskih producentov pšenice. Ako mora uvoziti letos Slovenija pšenice za 250 milijonov din, znači to pri gornjih cenah, da je uvozi okoli 15.000 vagonov. Ker znaša diferenca med svetovno paritetno ceno pšenice in nakupovalno ceno določeno od »Prizada« po uvodnih navedbah ca din 100, sledi iz tega, da plača samo letos Slovenija vojvodinskim producentom pšenice okoli 150 milijonov več, kakor je ta pšenica vredna, ter bi ta znesek v nasprotnem slučaju ostal v žepih slovenskih potrošačev.

Ni pa ta škoda edina, ki nastane jugoslovanskim potrošačem pšenice v pasivnih krajih. Tako drago kupljeno pšenico prodaje »Prizad« v veliki meri tudi vojni upravi in ne bi bilo težko izračunati, koliko manj bi stala prehrana vojaštva, odnosno koliko večje množine pšenice bi se lahko nabavile za vojaške svrhe, če bi imeli pri nas ceno

pšenice, ki bi odgovarjala svetovni paritetni ceni.

Obeta se nam pa še nadaljna škoda povzročena po abnormalno visoki nakupni ceni letošnje pšenice. Po najnovjši uredbi se morajo vstvarjati rezervne zaloge pšenice za slučaj vojne. V rezervno se bodo dajale ogromne množine letošnje pšenice, ki bo seveda nakupljena po pri nas veljavni odkupni ceni od »Prizada«. Ogromne bodo samo razlike na ceni, ki jih bodo vsled tega utrpeli osebo naše večje občine v pasivnih krajih.

Centralizacija nakupa pšenice potom »Prizada« je za celokupno gospodarstvo naše države nezdrav pojav, ki je v škodo ogromne večine prebivalstva.

Zaprepaščen se mora človek pri tem dejstvu vprašati, čemu vse to in kje je iskati vzrok za tako poslabšanje gospodarskega položaja pasivnih krajev. Ali res ni dosti, da moramo vsled pasivnosti našega poljedelskega donosa kupovati v Vojvodini svoj živež in mora biti isti še tako nesorazmerno drag?

Mnenja smo, da je skrajni čas, da se tako gospodarsko izrabljanje čim prej neha!

Politika

Slovenska sramota

»Primorske Novine« in še cela vrsta drugih listov so objavili reklamni letak neke slovenske tvrdke, namenjen odjemalcem na Hrvaškem. Besedilo letaka je na prvem mestu nemško, nato pa sledi tekst v neki tako polomljeni hrvaščini, da ni le za vsakega Hrvata žaljiva, ampak je tudi nerazumljiva. Ta slovenska firma je storila sebi slabo uslugo in zagrešila slovenski trgovini in industriji težko škodo. Vsi vemo, kako se danes rado generalizira. Ali smo Slovenci res še tako naivni, da mislimo, da je nemščina trgovski in občevalni jezik med nami in Hrvati? Hrvati so narodno ponosni in občutljivi. Ako ne znamo pisati dostojno hrvaško, pišimo pravilno slovensko in ne sramotimo sebe ter ne žalimo naših odjemalcev na Hrvaškem, ki se ne zanimajo za našo nemščino, pač pa za naše solidno blago!

Koliko meščanskih šol je v Sloveniji?

V šolskem letu 1938-39 je bilo v naši banovini 42 državnih meščanskih šol. Od teh sedem v Ljubljani, štiri v Ma-

Pripominjamo, da cenitev letošnjega pridelka doslej še ni bila izvedena v Angliji, Franciji in Nemčiji, vendar je danes že gotovo, da bo nekoliko manjša kakor v letu 1938. Vsekakor pa bo, kakor smo že omenili, odvisna letošnja hmeljska letina — kakor vedno — od vremena pred in med obiranjem, ki se začne v drugih državah šele koncem avgusta ozir. začetkom septembra.

Stanje naših nasadov je — dasiravno neizenačeno — zadovoljivo in obeta 40.000 do 45.000 kvintalov v barvi gladko zelenega in na lupulinu bogatega in prvovrstnega blaga. Močno deževje zadnjih dni je prišlo žal za 14 dni prepozno, vendar je ugodno vplivalo na razvoj kobule in lupulina.

V Vojvodini pa stanje nasadov ni zadovoljivo in cenijo po tamošnjih poročilih letošnji pridelek samo na 16.000 kvintalov napram 22.000 kvintalom v letu 1938.

Na vprašanje, kakšna bo cena je sedaj še težko odgovoriti, prerokovanja raznih »strokovnjakov« pa so nam doslej vedno bolj škodovala, kakor koristila. Pač pa svetujemo in toplo priporočamo našim hmeljarjem, da so pri prodaji skrajno previdni in oddajajo svoje blago le sukcesivno ter tako preprečijo prekomerno in škodljivo ponudbo, ki je doslej še vsako leto tako kvarno vplivala na razvoj hmeljske cene!

riboru, dve v Celju, druge pa po sreskih mestih in važnejših gospodarskih in industrijskih krajih naše ožje domovine. Celjski srez ima štiri držav. meščanske šole, poleg dveh celjskih še eno v Zalcu in eno v Vojniku. V obmejnih srezih ob severni državni meji imamo meščansko šolo v Slovenjgradu, Mežici, St. Lenartu v Slov. goricah, Gornji Radgoni, Ljutomeru in v Dolnji Lendavi. Celu Prekmurje ima samo eno meščansko šolo, cela dravska dolina od Dravograda do Maribora je brez meščanske šole. Brez meščanskih šol so laški, šmarnski in gornjegrajski srez. Poleg 42 državnih še deluje v naši banovini osem zasebnih meščanskih šol s pravico javnosti in pod vodstvom redovnic. Od teh je ena tudi v Celju pri šol. sestrah.

Po drugih delih naše države je 162 drž. meščanskih šol. Od teh v savski 44, primorski 23, vrbaski 13, zetski 15, drinski 13, moravski 5, dunavski 32, vardarski 11 ter šest na področju uprave mesta Beograda vključno Zemun in Pančevo. Tako odpade od celokupnega državnega meščanskega šolstva 21% ali nad eno petino na nas v Sloveniji. Pri nas so se meščanske šole začele tudi najprej razvijati in so po naših mestih dosežale tudi vzgledno lepe učne uspehe. Skrb odgovornih činiteljev mora biti, da nivo teh naših šol po mestih ne bo padel vsled pomanjkanja usposobljenih strokovnih učnih moči. Dvigniti se morajo tudi pedagoške meščanske šole, ki jih prosvetna uprava pravtako kakor po mestih ne sme zanemarjati. Objava, ki so jo objavili te dni naši dnevniki, da je ministrstvo prosvete uenovalo 30 diplomiranih filozofov na razne meščanske šole ter jih dodelilo v službovanje na gimnazije, ni razveseljiva za razvoj meščanskih šol. Iz sredstev, določenih in namenjenih za učne moči na meščanskih šolah, se skuša odpomoči nevzdržnemu pomanjkanju profesorjev na srednjih šolah. In nadomestilo za meščanske šole ne glede na posebno strokovno usposobljenost pa bo šlo zopet na račun naših narodnih osnovnih šol, kjer istotako še vedno primanjkuje potrebno število učiteljev in učiteljic.

Preseljevanje Čehov. Francoski listi poročajo iz Prage, da so nemške oblasti izdelale načrt, po kojem bi se naj preselilo najprej 1.750.000 Čehov iz okrožij Praga, Plzen in Morav. Ostrava v Nemčijo. Nadaljnjih 300.000 bi bilo preseljenih v premogokopne revirje Rur, 250.000 bi se jih zaposlilo pri gradnji cest v Nemčiji in 200.000 v poljedelstvu v Nemčiji. S češkimi delavci gredo tudi njihove rodbine.

Govorimo češki! »Sokolki Glasnik« v Beogradu poroča, da je bil češki dnevnik »Narodni listi« za 3 dni ustavljen zaradi članka »Govorimo češki«. List je bil tudi obsojen na denarno globo, ki je bila odmerjena prvotno na en milijon čeških kron, je pa bila potem znižana na 300.000 čeških kron. Vlada »Der neue Tag« pravi, da je kazen zato tako visoka, ker je eksemplarčnega značaja in se bo v celoti izterjala, ako bo imenovani češki časopis zagrešil še kak tak prestop.

Na interparlamentarno konferenco v Oslo je odpotovalo iz Jugoslavije veliko odposlanstvo poslancev in senatorjev, ki jih vodi naš minister prosvete. V delegaciji je kar 18 poslancev in trije senatorji. Pot v Oslo je dolgotrajna in draga. Druge države niso tako številno zastopane.

Nemška industrija. »Nova Riječ« poroča, da zaposluje nemška industrija 22 milijonov delavcev, od kojih jih je le 8 milijonov na prisilnem delu.

Samonemški radio. Nemški tehniki je uspelo, da je sestavila nov radioaparata, ki ima to prednost, da prenaša samo nemške radioodajne postaje. Izumitelj tega radioaparata je dobil od nemškega propagandnega ministrstva visoko nagrado. Nemci bodo odslej verjetno nabavljali za svojo uporabo samo te vrste radioaparate pristnega domačega izuma.

Kaj je še dovoljeno židom? Nemška vlada je izdala naredbo, ki določa, da smejo židi v Nemčiji imeti zlato samo v obliki poročnih prstanov, žepnih ur in zlatega zobovja, srebro pa le v obliki jedilnega orodja. Eden nož, ene vilice in dve žlici za osebo. Red mora biti.

Tudi Slovaki pridejo. V Nürnbergu se bo vršil vsedrjavni kongres narodnosocialistične stranke, ki se ga udeležijo tudi odposlanci Hlinkove slovaške stranke in več slovaških ministrov, kar pač vidno izpričuje prisrčne in tesne vezi, ki so nastale med »samostojno« Slovaško in Nemčijo.

Preseljevanje naroda. Nad 7000 južnotirolskih Nemcev so doslej že izselili. Naseliti jih mislijo baje na češkem ozemlju Nemčije, kar bo nedvomno služilo okrepitevi prijateljskega sožitja z Nemci v teh pokrajinah, ki uživajo v nemško zaščito.

Domače vesti

— Nj. Veličanstvo Kralj Peter II. je čestital Sokolom. Tekmovalna vrsta Ljubljanskega Sokola, ki si je v tekamah znova priborila kraljev meč, je bila sprejeta od kralja Petra II., ki jim je ob tej priliki čestital k zmagi.

— Imenovanja mladih profesorjev na gimnazije. Prosvetni minister je imenoval 358 diplomiranih filozofov na razne gimnazije po državi. Zanimivo in značilno je, da je od imenovanih le 28% moških in 72% žensk, ali v številkah 101 profesor in 257 profesorice. Ze na osnovnih šolah je nekoliko težko razmerje med ženskimi in moškimi učnimi močmi, še težje bo to na srednjih

šolah. Izgleda pa, da so mlade profesorice čakale že dolga leta na nameščenje, pa je zato letos odstotek imenovanih tako nesorazmerno visok.

— II. jugoslovanski gasilski kongres v Ljubljani. Ob veličastni udeležbi gasilcev iz vseh delov Jugoslavije se je vršil v preteklih dneh v Ljubljani II. vsedrjavni jugoslovanski gasilski kongres, ki so se ga udeležila tudi odposlanstva gasilskih organizacij drugih držav. Kongres je otvoril naš minister za telesno vzgojo naroda. Pozornost in občudovanje so vzbujale velike gasilske tekme.

— Sprejem gojencev za študij veterine. Veterinarski oddelek ministrstva vojske in mornarice je razpisal natečaj za sprejem vojaško-državnih gojencev za živnozdravniški študij. Potrebna pojasnila daje veterinarski oddelek min. vojske in mornarice v Beogradu.

— Število gostiln silno narašča. Obrtna zbornica v Novem Sadu je izdelala spomenico, v kateri navaja, da raste število gostiln v nedogled, daši ni zato nobene resnične potrebe. V območju Novosadske obrtne zbornice je sedaj že nad 4000 gostiln, ko jih je bilo še pred nekaj leti samo 2000. Podobno je tudi pri nas v Sloveniji, kjer se prav tako nesmotreno dajejo nove gostilniške koncesije ter se prav nič ne ozira na to, da zelo težko uspevajo naši veliki gostinski in hotelski obrati, ki vzdržujejo tujski promet in se borijo z velikimi obdavčbami, dragim kreditom in mnogo višjimi režijami, kot jih imajo vse razne male gostilnice in točilnice.

— Iz meščanskošolske službe. Premeščena sta na prošnjo strok. učitelj g. Stanislav Kodrič z meščanske šole v Žalcu na meščansko šolo v Domžale in g. Franc Kotnik, meščanskošolski učitelj iz Slovenjgradca v Maribor.

— Podpore potrebni in podpore vredni? Delavska zbornica v Ljubljani je naklonila 10.000 dinarjev podpore glasilu »Jugorasa« Slovenskemu delavcu.

— VIII. Mariborski teden je obiskalo 90.000 obiskovalcev, kar pomeni letos rekordno število v primeri prejšnjih let. V gospodarskem pogledu moramo reči, da je tekstilna razstava tvorila višek, v kulturnem pa jubilejna gledališka razstava. Domača obrt ni bila kaj posebno zastopana. Narodopisna in narodnoobrambna razstava je morala žal odpasti. V okviru Maribor. tedna so se vršile veličastne kulturne in sportne prireditve.

Celje in okolica

c Na drž. realni gimnaziji v Celju se bodo vršili popravni in razredni izpiti dne 28. in 29. avgusta, nižji in višji tečajni izpiti dne 30. in 31. avgusta od 8. ure dalje. Vpisovanje za 1. razr. bo 1. septembra, za 2.—8. razr. 2. septembra in za učence iz drugih zavodov dne 4. septembra, vsakokrat od 8. do 11. ure. Otvoritev služba božja bo v četrtek, dne 14. septembra ob 8. uri v Marijini

cerkvi. Podrobnejši raspored je objavljen na zavodu.

c S celjske gimnazije. Našo gimnazijo zapuša g. profesor Srečko Brodar, ki odhaja na novo službeno mesto v Ljubljano. G. prof. Srečko Brodar se je v Celju skozi daljšo dobo let odlično in uspešno udeleževal na znanstvenem polju ter si s svojim delom pridobil dober sloves doma in v svetu. Mnogo se je udeleževal v celjskem muzejskem društvu in kot predavatelj na Ljudskem vseučilišču. Priljubljenemu profesorju, ki si je s svojo stvarnostjo in ljubeznjivostjo pridobil velik krog prijateljev, želimo tudi mi na njegovi bodoči življenjski poti še mnogo uspehov!

c Novi profesorji na celjski gimnaziji. Z odlokom ministra prosvete so postavljeni za profesorje na celjski gimnaziji sledeči diplomirani filozofi: gđč. Marija Dougan, Zdenka Serajnik, Nada Guštin ter gg. Milan Potokar in Dimitrije Vučenov.

c Osebna vest. Dipl. filozofka ga. Sonja Stojanova, hčerka notarja g. dr. Ivana Stojana je imenovana za profesorico na realno gimnazijo v Ptuj.

c Napredovanje v držav. službi. Pri sreskem sodišču v Celju sta napredovala za višja pisarniška oficijala gg. Anton Čmer in Anton Kramer.

c Iz rudarske službe. Pri državnem rudniku v Velenju, prometni upravi v Zabukovci je napredoval za višjega rudarskega pristava g. ing. Ciril Podkrajšek.

c Iz železniške službe. Zelez. kontrolor g. Roman Oberlindtner je premeščen iz Celja na Grosuplje.

c Hmeljarna v Žalcu je letos pozidala nov trakt s tremi novimi velikimi žveplarnami. Tako je sedaj ta zavod v položaju, da konservira ves pridelek našega hmeljskega okoliša v teku enega meseca. Ta usposobljenost žalske hmeljarne nudi tako producentu kakor trgovini možnost, da pride naš hmelj na svetovni trg najhitreje, kar pospešuje povpraševanje po našem hmeljskem pridelku. V tem pogledu ni v svetu boljše organiziranega hmeljsko-produkcijskega okoliša, kot je Savinjska dolina s svojo hmeljarsko centralo v Žalcu.

c Izredna investicijska dela po celjskem mestnem proračunu za l. 1939-40 so se že pričela? Kdor tega ne verjame, naj se potrdi v Vodnikovo ulico v Celju, da se o tem prepriča. V izrednem proračunu je pozicija pod imenom »Vodnikova ulica« z din 200.000 za nameravano tlakovanje te ulice. Sedaj pa vidimo, da so to ulico tlakovali, posipali z gramozom slično, kakor se posipa kakšna kmečka kolovozna pot!

c Higijenske razmere pri kapucinskem samostanu v Celju. Nedostatki svinjakov kapucinskega samostana v Celju so bili povod opetovanim grajam in pritožbam v časopisju od strani sosednih stanovalec kakor tudi pasantov. Vsled podane prijave se je z zadevo pečalo lanskó leto celjsko mestno

Kino METROPOL Celje

18. avgusta

Fantom Trubadur

Vrhunec komike, tajinstveni glas iz vsemirja — usodno kartanje — smeh do solz.

Alice Faye Jack Haley

19. — 20. avgusta

Večna prevara

Veličastna drama ženskega srca. — Težke nevihte zakona, ki so ga vsi smatrali za srečnega. — Film poln kontrastov, razkošja in odlične režije.

Heinrich Georg Maria v. Tasnady

poglarstvo, ki je odredilo tudi tozadevni komisijski ogled. Pri tem ogledu se je iznesla upravičena želja, da se premeste svinjaki na drug primeren kraj, katerih ima kapucinski samostan na svojem prostranem zemljišču zadošči na razpolago. To željo je pri komisiji zastopnik samostana odločno odklonil ter pripomnil, da so svinjaki na dosedanem mestu bili, še predno so v bližini prebivali ljudje in da bodo tam ostali, dokler se to z zakonom ne bo zabranilo. Na podlagi ugotovitev pri tem komisijskem ogledu, ko se je uradno ugotovilo, da opisano stanje ni v skladu s predpisi, se je kapucinskemu samostanu z odlokom mestnega poglavarstva v Celju z dne 4. okt. 1938 št. 8429-1938 predpisalo potrebne preuredbe, ki bi morale biti dovršene vsaj do 1. maja 1939. Če so se zahtevane preuredbe v celoti izvršile, nam ni poznano; pritožbe, ki se pojavljajo glede še nadaljnega neznosnega smrada, bi dale sklepati, da se to ni povsem izvršilo. Mestno poglavarstvo v Celju je vsekakor dolžno voditi evidenco o tem, ali se od njega predpisani nalogi izvršijo ali ne! Bil bi pa zares skrajni čas, da se to nehigijensko vprašanje, ki kapucinskemu samostanu in cerkvi na Bregu pri Celju ne more biti v posebni ponos, spravi enkrat končno s sveta!

c Po dolgem času smo dobili dež. Težko smo ga že pričakovali, za mnoge poljske pridelke je prišel prepozno. Otave bo malo, prehrana živine bo težka, cena krmi stalno visoka. Za hmeljske nasade je prišel ta sicer tako blagodejni dež zadnjih dni že prepozno, osvežil pa je travnike ter rešil na polju repo, ajdo in delno še stročji fižol, ki se je v cvetu že osipal. Dolgotrajna suša je močno vplivala na cene živilskega trga, ki so letos v Celju vsled tega še višje kot po navadi.

c Tečaje za francoski, angleški, italijanski, srbohrvaški, slovenski (samo za Slovence), ruski in nemški jezik (začetni, nadaljevalni, konverzacijski), nadalje za nemško stenografijo, nauk o reklamah in socialni ekonomiji priredi kakor vsako leto tudi letos s 1. sept. t. l. Društvo absolventov drž. trg. šol v Celju. Interesenti — tudi brezposelni naj se javijo v podružnici »Jutra« v Celju.

F. Č.:

Spomini z vsejunaškega zleta

(Dalje.)

Prav radi bi bili ostali v Varni, kjer je bilo življenje poceni, vsaj še en dan, pa nas je parnik »Lovčen« odvedel 13. julija zvečer na pot. Ko smo se vkrcali, je bila prva skrb, kako bi se čim udobneje namestili, saj smo imeli pred seboj celih 9 dni in 10 noči plovbe. Na verandi tik jedilnice I. razreda je iztaknil hr. M. lep kotiček, kjer je imela celjska petorica svoj ločen prostor. V takšnem razpoloženju je razumljivo, da smo si izvolili svojega kneza. Prvega je doletela ta čast našega komisarja. Goste smo uslužbo sprejemali, pogosto sta prihajala k nam v posete brat in sestra iz Sevnice. Poedinim posetnikom smo velikodušno spregledali zavist, ki jih je obšla zaradi našega udobnega kotička. Imeli smo dve zastavici, izmed katerih je ena visela na pol droga, če je bil knez neroden ali odsoten. Na žalost je zastavica visela večinoma na pol droga.

Mimo Burgasa smo se peljali ponoči in ga nismo videli. Pluli smo po Črnem

morju, ki je bilo izredno mirno. Pred Bospor smo dospeli v napetem pričakovanju v jutranjih urah. Motili smo se zlasti oni, ki smo si predstavljali, da bomo zagledali v Bosporu na vsaki strani skalnate čeri. Toda vhod in Bospor sam obdajata ravnici, le tu in tam se nekatera obrežja malce povzpnejo. Evropska obal Bospora je zelo obiljučena in čim bolj se bližaj Carigradu, tem bolj je posuta z vilami in lepimi stavbami. Večina izletnikov je kasneje izjavila, da je bil pogled na Bospor s Carigradom najlepše doživetje vsega potovanja.

V Carigrad smo dospeli v soboto 15. julija okoli 9. dopoldne. Čakal nas je konzularni pooblaščenec g. dr. Ribar, ki nas je povedel v mesto. Mahnili smo jo čez ogromen most. Ogledali smo si nekdanjo prestolnico turških sultanov, sloviti »Seraj«, muzej itd. Višek ogleda so bili liki sultanov v njihovih takratnih nošah. Razvrščeni so v steklenih omarah po vrstnem redu vladanja. Handžarji in meči, obsuti s smaragdi in drugimi dragocenostmi, predstavljajo veliko bogastvo. Nakopičene različne bogate vezanine so vzbujale skomine. Ogledali smo si hareme in njihovo opremo, kopalnice itd. Zanimali so nas kipi raznih turških veljakov v naravnih velikosti in pestri kroji turških vojaških

edinic vseh časov. Pogledali smo se v čase turških vpadov na naša tla, pa smo postavili sultanov, paš in vojskovodij še z večjo pazljivostjo motrili. Ustvarjali smo si razne prisposode.

Pohiteli smo v znameniti bazar, ki v svojih labirintih nudi, česar si želiš, žal pa svojim željam nismo mogli ustreči. Menjava naših dinarjev v turške lire se nam ni zdela nič kaj pravična; marsikdo se je kesal, da si ni lir že doma preskrbel. Pasli smo oči na preprogah, raznih ročnih izdelkih, toda vrvež in vpitje sta nas pospešeno spremljala na ulico. Pomagali smo si z jeziki raznih narodov, toda v Carigradu smo si dobro pomagali s srbohrvaščino. Bili so med nami tudi taki, ki so znamke kupovali na ta način, da so palec pritisnili na usta in nato na rob razglednice. Da smo se v Carigradu naužili turške kave, je samo ob sebi umevno. Poset Hagije Sofije, kamor smo bili vsled velikega števila pripuščenih samo posamezno, brez copat v lastnih nogavicah, nam ostane v vrsti številnih carigradskih spominov med prvimi. Tu nas je dohitel dolg sprevod Grkov in Grkinj, pa smo imeli priliko občudovati njihove narodne noše. Preosnovo, izvršeno po velikem reformatorju Kemal Ataturku, smo opazili na vsak korak. Nikjer nismo našli na ženske z zakritimi obrazi, nismo vi-

deli fesov, na ulicah je turška pisava popolnoma izginila. Vse je v latinici. Nosili smo zletne znake z jugoslovensko trobojnico, pa so nas naši v Carigradu bivajoči rojaki hitro spoznali. Ozko odmerjen čas nam ni dopuščal, da bi mogli z njimi dalje časa kramljati.

Prepluli smo Marmarsko morje in zagledali pred seboj slovite Dardanele. Učinek na nas je bil sličen kakor pri vходу v Bospor. Med obema je neka sličnost, samo da je Bospor ožji in došti lepši. S parnika smo dobro razločili napis, do kod in kdaj so dospeli oblegovalci v svetovni vojni. Na drugi strani smo videli veliko pokopališče v vojni padlih vojakov.

V azijsko mesto Smirno smo dospeli v nedeljo 16. julija zjutraj. Najprej je bil lov za razglednicami z znakami, nato ogled mesta. Večina se je napotila na višino nad mestom, od koder si je ogledovala okolico. Z nakupovanjem v Smirni ni bilo nič, ker je preporoditelj Kemal Ataturk uvedel nedeljski počitek in se prekrški strogo kaznujejo. Posebnost za nas je bila označba ulic po številkah in ne, kakor drugod, po imenih. Odpluli smo iz Smirne že opoldne, zato v okolico nismo mogli. — Turški organi so bili z nami zelo prijazni. Videlo se je, da sta Jugoslavija in Turčija v ozkih prijateljskih odnosih.

c **Strokovna obrtna nadaljevalna šola v Celju.** Vpisovanje za šolsko leto 1939-40 bo v nedeljo 27. t. m. ob 9. do 12. v pisarni. Pri vpisu je treba predložiti v smislu čl. 37. uredbe o organizaciji strokovnih nadaljevalnih šol: 1. krstni (rojstni) list, 2. izpričevalo o poslednjem šolanju, 3. učno pogodbo in 4. zdravniško potrdilo o telesni sposobnosti. V nedeljo 3. septembra se naj zberejo vsi učenci, ki bodo v šolskem letu 1939-40 obiskovali zavod, ob 8. v telovadnici zaradi dodelitve v posamezne oddelke in razglasitve učnih ur. Gg. mojstre se opozarja, da pošljejo tega dne brezpogojno vse šoloobvezne vaje v šolo, ker se po izvršeni dodelitvi v oddelke ne bo več moglo upoštevati posebnih želj. — Upraviteljstvo strok. nadaljevalne šole.

c **Vokalni koncert narodnih in domoljubnih pesmi** priredi pod okriljem društva »Soča«-Celje v mestnem parku v nedeljo, dne 20. t. m. ob pol 11. dopoldne društvo »Jadran« iz Maribora. Dirigent: prof. U. Vrabc. Spored: 1. V. Mirk: Pradedom, pevska koračnica; 2. F. Marolt: Barčica, primorska narodna; 3. J. Gotovac: O mili mi u selu divojka, dalmatin. narodna, 4. Zdrava bodi, štajerska narodna; 5. O. Dev: Splavarska, štajerska narodna, 6. Tječe voda, češka narodna; 7. V. Mirk: Oj Jablane, bosanska narodna, 8. Zasvi-stali kazačjenki, ruska narodna; 9. V. Novak: Juhe pojdamo v Škofče, koroška narodna. Kratek odmor. 10. Foerster: Povejte ve planine; 11. Skraupf: Bivali Čehove, češka narodna; 12. O. Dev: Gor čez izaro, koroška narodna; 13. O. Dev: Soči, goriška narodna; 14. J. Aljaž: Na dan, 15. Iz za ljesa, kozarška narodna; 16. I. Zajc: U boj; 17. Juvanec: Slovanska. Društvo »Jadran« uživa sloves v Mariboru. Nastopa tudi požrtvovalno in hvalevredno na prireditvah ob naši severni meji. Narodni Celjani, ne zamudite lepe naše pesmi in pridite!

c **Pevski koncert društva »Jadran«.** Društvo »Jadran«, ki slovi po svojem pevskem zboru, priredi v nedeljo 20. t. m. velik vokalni koncert v mestnem parku v Celju. Moški zbor, ki tvori nad 40 pevcev, bo zapel 17 narodnih in domoljubnih pesmi. Pridite vsi, ki ljubite slovensko pesem!

c **Slovenski maturantje na celj. gimnaziji letnik 1908/1909** so se zbrali 12. tm. k prijateljskemu sestanku 30-letnice mature v klubovi sobi Celjskega doma. Maturiralo nas je 12 Slovencev. (Eden je postal nemškutar in ga nismo šteli med svoje.) Stevilo Slovencev maturantov letnika 1909 je bilo radi tega tako pičlo, ker je prilično enako število Slovencev, ki so prišli iz samostojnih slovenskih razredov na nemško gimnazijo v petem razredu vsled neznosnih narodnostnih razmer odšlo studirat iz pete gimnazije na razne druge gimnazije. Od 12 maturantov se je tridesetletnice udeležilo deloma s svojimi soprogi devet in to: dr. Brenčič Radovan, intendant nar. gledališča v Mariboru, Cobal Josip, advokat v Ljubljani, Gorečan

Franjo, sodnik okrož. sodišča v Ljubljani, Hudina Joško, sodski pukovnik pri dunavski divizijski oblasti v Beogradu, dr. Kloar Fran, advokat v Celju, inž. Kropivšek Franjo, profesor na Kmetijski šoli v St. Jurju ob j. ž., Samec Franjo, živinozdravnik v Gornji Radgoni, Skoflek Rado, finančni svetnik v Novem Sadu in dr. Vrečer Ivo, sreski načelnik v Radovljici. Svoj izostanek so opravili: Čepлак Ferdo, Križanič Franjo in župnik Medved Anton. Izostali in opravili so se tudi naši v Celju živeči profesorji gg. Kožuh Josip, Kardinar Josip, Cestnik Anton in ravnatelj Svojt Klement. Slavja se je udeležil s svojo g. soprogo tudi naš tovariš do 5. razreda g. Vranjek Ivo in stari prijatelj maturantov dr. Hrašovec Fran, sreski načelnik v Slovenjgradcu. Vsi maturantje so bili svoječasnno deležni »dobrot« svetovne vojne, prvi štirje in izostali Čepлак Ferdo pa so bili jugoslovanski dobrovoljci. Slavje, ki ga je dvignila zlasti navzočnost ljubeznjivih življenjskih družic tovarišev je poteklo nad vse animirano. Naslednjega dne so si slavljenci ogledali Vitanje, kjer jim je tamošnji prijazen župnik g. Musi razkazal znamenitosti stare vitanjske cerkve. Na to pa so prisostvovali nastopu sokolske čete v Vitanju. Z željo, da se zopet snidemo za 35 letnico mature, smo se v najboljšem razpoloženju razšli.

c **Dijaški kuhinji v Celju** je darovala Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Celju 250 din namesto cvetja na krsto g. J. Savellija, poštnega upravnika v Celju. Nabavljala zadruga drž. nameščencev v Celju pa prav tako 250 din.

c **Naše kopališke naprave.** V našem kopališču v Savinji tvori posebno privlačnost 12-meterska vrh, ki jo vlečejo stari in mladi. Vsi so s to napravo prav zadovoljni, četudi je ta ljuba vrh že v hudo slabem stanju in večkrat

odreče pokorščino. Kopalci so jo letos že večkrat sami popravljali, ker je bila prošnja za novo vrh odklonjena. Neki strokovnjak je bil celo mnenja, da bi pokvarjeno vrh mogel prav dobro nadomeščati železen drog, ki bi bil vsekakor bolj trpežen, samo ni pomislil, kako bi tak železen drog mogoče po-božal kopalco ali kopalca, kadar bi ga deroči vali Savinje butnili v tak trajno in trpežno montiran železni drog! Le ostanimo pri vrvi, le nova in v redu mora biti. Ako že ne letos, rešite odgovorni gospodje to veliko zadevo vsaj do prihodnje sezone.

c **Točnost »Slovenčevih« poročil.** »Slovenec« je izdal dne 6. t. m. izdajo, ki je ob priliki Mariborskega tedna obravnavala osobito štajerske zadeve. Opisuje med drugim delovanje denarnih zavodov na mariborskem trgu ter navaja, da so prišle v Maribor nove podružnice Praštedione, Zadrugogospodarske banke in Celjske posojilnice. Glede bančnih podružnic pa navede, da »so zaradi svojih central bile vse brez izjeme deležne zaščite«, dočim se drugim denarnim zavodom radi solidnosti poslovanja ni bilo treba poslužiti zaščite. Ugotavljamo, da je pisal »Slovenec« s tem neresnico. Tudi Celjski posojilnici d. d. v Celju in seveda tudi njeni podružnici v Mariboru in Šoštanjju se zaradi solidnega poslovanja ni bilo treba nikoli poslužiti se zaščitnih mer ter posluje ta zavod slej kot prej povsem normalno in uživa splošno zaupanje.

c **15 km nove ceste.** Iz obširnega programa javnih cestnih del dobimo v dravski banovini vendarle 15 km nove državne ceste od Maribora do Frama. Cesta ne bo betonska, temveč bo asfaltirana in bo stala okroglo 12 milijonov dinarjev. Maribor ima že urejeno cesto do državne meje pri St. Ilju in je dosegel sedaj še modernizacijo ceste proti jugu do Frama. Kedar neki pride na vrsto Celje in naše celjsko okrožje s svojim ogromnim prometom in s svojimi obupno slabimi cestami?

c **Drž. dvorazredna trgovska šola v Celju.** Prijave za vpis v I. razred je oddati ravnateljstvu od 25. do 28. avgusta. Izkaz za vpis izbranih učencev(k) bo 30. t. m. na deski. Redno vpisovanje za šol. leto 1939-40 bo 1. in 2. septembra od 8. do 11. Razredni, popravni in privatni izpiti bodo 28. t. m., pismeni, ustmeni pa za II. razred 29. in za I. razred 30. t. m. Zadevne prošnje je vložiti do 23. t. m. Prošnje za završni izpit je treba poslati do 1. septembra. Šolsko leto 1939-40. se bo pričelo 14. septembra ob 8. s službo božje v farni cerkvi, na kar bo v šoli razdelitev učencev v razrede ter razglasitev disciplinskih predpisov in urnika.

c **Vpisovanje v trgovsko nadaljevalno šolo v Celju** za šolsko leto 1939-40. bo 30. in 31. t. m. od 18. do 20. K prvemu vpisu je prinesiti rojstni list, zadnje šolsko izpričevalo, učno pogodbo, zdravniško izpričevalo o telesni sposobnosti in 25 din za vpisnino. K poznejšim vpisom je prinesiti le zadnje šolsko izpričevalo

in vpisnino. Popravni izpiti bodo 28. t. m. pismeni, 29. t. m. ustmeni in 30. t. m. završni. Začetek vsakokrat ob 14. Redni pouk v prvem razredu se bo pričel 4. septembra, v drugem in tretjem razredu pa 5. septembra, vsakokrat ob 14.

c **Pri Frischaufovem domu na Okrešlju** bo v nedeljo 27. t. m. ob 10. maša za planince, ki jo bo opravil g. župnik iz Solčave. Planinci vabljeni!

c **Avtobusni izlet od 17. do 19. septembra v Gradec.** Maria Zell, Dunaj (ogled jesenskega veleseljma). Cena 300 din. Prijave do 10. septembra pri Putniku, Celje.

c **Avtobusni izlet od 8. do 10. septembra v Gradec.** Vožnja tja po sloviti Packer cesti. Cena 170 din. Prijave sprejema do 2. septembra Putnik, Celje.

c **Krajevni protituberkulozni ligi** je darovala gospa Pepca Serdonerjeva 100 din, namesto cvetja na grob pokojnima upravniku Saveliju in ravnatelju Joštu. Prisrčna hvala!

c **Žetev smrti.** V celjski bolnici je podlegel poškodbam, ki jih je zadobil med prepričkom Jožef Cvetko iz Podvina pri Polzeli. V Mestnem zavetišču v Medlogu je umrla 61-letna reva Ivanka Vrhovnikova. V celjski bolnici je umrla 51-letna Marija Koritnikova od Sv. Jederti nad Laškim. V Trnovljah pri Škofji vasi je umrl 28-letni posestnikov sin Vinko Guček. Danes jutraj je umrla v celjski bolnici 33-letna poštna uradnica Antonija Bergerjeva iz Celja. N. p. v m.!

c **Nočno lekarniško službo** ima od 19. do 25. t. m. lekarna »Pri križu«.

c **Zdravniško dežurno službo** za člane OUZD bo imel v nedeljo 20. t. m. g. dr. Josip Cerin, Prešernova ulica 1.

Gospodarstvo

= **Signiranje hmelja.** Sirijo se glasovi, da se hoče letos že itak dovolj drago signiranje hmelja še podražiti za bale po 150 kg od 10 na 15 din, za bale po 250 kg pa od 15 na 20 din! Dokler je še vršila signiranje hmelja Javna oznamovalnica pri Hmeljarni v Zalcu, je zaračunavala po 7 din in največ 10 din za težke bale. Taka pretirano visoka pristojbina za signiranje bi zadela seveda izključno zopet le hmeljarje-producente. Hmeljarji so vznemirjeni in pričakujejo trdno, da oblast ne bo dopustila podražitve signiranja, ki bi se moglo poceniti v interesu hmeljarskega gospodarstva, ki itak ne uživa onih zaščitnih privilegijev, kakor so jih deležne nekatere druge panoge kmetijstva.

= **Samostojna obrtna zbornica.** Po vzgledu nekaterih drugih banovin dobi sedaj tudi Slovenija svojo samostojno obrtno zbornico. S tem je končana dolgoletna ostra borba. Interese obrtništva, ki jih je doslej zastopal v skupni trgovsko-obrtno-industrijski zbornici obrtni odsek te zbornice, bo v bodoče zastopala povsem samostojna zbornica. Resnično vrednost te velike izpremembe bo pokazala bodočnost. Upajmo, da bo v korist našega obrtništva in celokupnega našega narodnega gospodarstva, ki se bori z nešteti težavami.

Pismo iz »Sokolske gozdne šole«

Loke pri Mozirju, avgusta 1939.

Pišem Vam pismo kot nočni dežurni ob drugi uri zjutraj. Sedim v vodstvenem šotoru, tam zunaj sredi tabora pa plapolata majhen taborni ogenj, pri katerem se od časa do časa pogrejeta straži. S puško na rami, zaviti v tople plašče korakata straži mimo šotorov, v katerih brezskrbno spe gojenci in vodstvo. Saj jih bo ob šesti uri zjutraj vrgla iz tople postelje budnica našega trobentača: »Diži, diži se...«

Pa da Vam opišem naš tabor, naše življenje, naše delo. Delo? Da! Smo v šoli sokolskega bratstva, sokolske ljubezni in požrtvovanja, prostovoljne discipline, v šoli trdega dela in naporov, pa tudi vedrega sokolskega veselja.

Na zahodni strani taborišča stoje v ravni vrsti naši platneni domovi. Tri-najst jih je. Vsak šotor nosi ime enega izmed velikih mož, enega izmed naših velikih slovenskih, jugoslovanskih, slovanskih vzornikov. Na mičnih tablicah ob strani vsakega šotora se bleste njih imena: Fügner, Maister, Malgaj, Malej, Gortan, Svabič, Levski, Habih, Princip, Putnik, Uccellini, Stefanik, Pivko. To so

naši beli platneni domovi, domovi naš gojencev.

Na nasprotni strani, tam odkoder pričakujemo jutranjega solca, stoje vodstveni šotori (Oražmov, Tyršev, Puncerjev, Stambolijskijev), gospodarski in gospodinjski šotor ter »strah izbirnežev« ali po domače — kuhinja. Moram pa takoj omeniti, da je to slednje ime eno izmed najbolj ponesrečenih, kajti hrana je tako dobra, tečna in zadostna, da zasluži vodstvo, zlasti pa sestra kuharica vse priznanje.

Sredi taborišča plapolata na vitkem, kot sveča ravnem drogu od ranega jutra pa do večerne zapovedi naša državna trobojka. Skozi gozd in preko travnikov odmeva naša pesem, ko zjutraj dviguje-mo ponosno našo trobojko, ista pesem se odbija od bližnjih gričev, ko zvečer v prvem mraku snamemo naš simbol, našo trobojko. »S silo sokolsko vso...« nam odgovarja odmev od griča tam preko Savinje...

Blizu poleg droga za zastavo se nahaja najvažnejši del taborišča — prostor za taborni ogenj. Tukaj se po večerji zberemo vsi, gojenci in vodstvo, da se ob siju malega ognja resnično in nepri-siljeno pozabavamo. Pa o tem pozneje.

Od ranega jutra, ko nas dvigne glas trobente našega trobentača — »efendi-ja« (tako smo ga krstili, ker je s fesom

skrival svojo glavo pred pekočim solcem ali dežjem) pa do prvega mraka, do večerne zapovedi nam je bil dan strogo odmerjen, delo natančno odločeno.

Zjutraj na tešče nas je pozdravilo solnce na enem izmed bližnjih gričev ali kje daleč sredi polja, kamor nas je vodil v vstrajnem teku na čelu dolge kače, ki se je zvijala med polji in med posameznimi hišicami brat Ban. Ko je pripeljal to spehano in lačno tropo nazaj v tabor je bil zajtrk. Lahko si mislite, da je bil obilen in da smo pojedli toliko, da so se sestri Vutkovičevi, naši vrli kuharici, jezili lasje.

Ves dopoldan so se vršila predavanja in tekmovalnja, vmes je bila malica in odmori. O sokolski ideji, o organizaciji in sličnem nam je predaval brat Pahor, ki je bil vodja, dejal bi srce naše gozdne šole. — Klicali smo ga »črpalka gozdne šole«, ker je naš taborni komik prišel po dolgem razmišljanju do prepričanja, da je srce prav za prav — črpalka.

Po obilnem kosilu je sledilo spanje, nato pa kopače do južine. Po južini pa lahka atletika in proste vaje, s katerimi smo nastopili v Zalcu.

Brat Prestor nam je tolmačil Tyršev telovadni sistem, glavno snov, ki jo mora obvladati vsak prednjak. Sicer strog, a v srcu dober in skrben za nas vse, vzor pravega prednjaka. Zgodovina So-

Predno se odpeljete na dopust, si ne pozabite preskrbeti Vašemu okusu primernega čitiva, pisemskega papirja, albumov za foto posnetke, nalivnih peres itd. pri tvrdki Karl Goričar vdv., Celje, Kralja Petra cesta 7.

Iz naših krajev

Braslovče

b Sokolska gozdna šola na Puncerjevem grobu. Dne 1. t. m. smo imeli v Braslovčah lepo spominsko svečanost. Naš trg so obiskali gojenci sokolske gozdne šole iz Lok pri Mozirju. Okoli 10. dopoldne je prikoral četa gojencev v svečanih naraščajskih krojih skozi trg. Na čelu čete je nosil praporiček taborno zastavo, trobentač pa je s koračnico spremljal naše mlade Sokole. Tečajniki so se napotili v Sokolski dom. Pred domom je gozdni šoli zaželel dobrodošlico član uprave Sokola Braslovče br. Maršič Riko. Za pozdrave se je v imenu gozdne šole zahvalil vodja br. Pahor Drago. Ob 11. dopoldne je krenila četa tečajnikov na braslovško pokopališče. Tečajniki so nosili s seboj krasen venec z državno trobojnico na kateri je bil napis »Svojemu vzorniku Sokolska gozdna šola«. Ob grobu našega rojaka in borca za svobodo Srečka Puncerja so se tečajniki skupaj s vodstvom poklonili njemu, ki je žrtvoval mlado življenje domovini. V lepih besedah je orisal tečajnik br. Blaško Vinko življenje in značaj pokojnega br. Srečka Puncerja. Venec, ki ga polaga v imenu Sokolske gozdne šole, naj bo viden znak spoštovanja vsega sokolstva do dragega pokojnika. Taborna zastava se je sklonila v pozdrav, tečajniki pa so lepo ubraro zapeli »Gor čez izaro«. Tej poklonitvi je prisostvovalo tudi mnogo bratov in sester Sokola Braslovče. Četa Sokolov gozdne šole se je s petjem sokolskih pesmic napotila zopet v Sokolski dom, kjer so naše marljive in postrežljive sestre pripravile tečajnikom obilen obed. Po kosilu in vpisu v društveno zlato knjigo so se tečajniki pod vodstvom svojega načelnika br. Prestorja napotili zopet v Loke pri Mozirju. Ta prijetna svečanost je globoko dojmila naše pripadnike, ter je vodstvu in vsem tečajnikom prav hvaležna. Sokolski gozdni šoli in njenemu vodstvu prav iskrena in bratska hvala.

b Velika Sokolska tombola v Braslovčah. Ob koncu meseca septembra priredi Sokolsko društvo v Braslovčah svoje že tradicionalno tombolo. Letos bodo obiskovalci še posebno zadovoljni, saj so dobitki mnogoštevilni. Srečna številka bo razdelila med naše obiskovalce 15 koles in preko 500 drugih lepih dobitkov. Že danes opozarjamo na to veliko kolesarsko tombolo, ki bo koncem meseca septembra.

b Prah in groza na cesti skozi trg. Kakor je naš trg lep in mikaven za tujca, tako na drugi strani odbija vsakega, ki hoče naš trg spoznati. Vprašujemo se zakaj? Popolnoma lahek je odgovor. Prah na cesti, hitra vožnja avtomobilistov po trgu, vse je to vzrok, da odbija naš trg vsakega tujca. Velikanski oblaki prahu se dvigajo dnevno in trajno po celem trgu. Ne

samo to, avtomobilisti vozijo po trgu z isto hitrostjo kakor na prosti ravni cesti Ali ni tukaj v našem trgu nobenega, ki bi znal vse to preprečiti? Čemu občina, čemu trška komuna s svojim delavoljnim predsednikom? Gospodje zdravite se. Vse občine v dravski banovini so v tem pogledu mnogo, mnogo napredovale. Nikjer v trgu ne opazimo opomin avtomobilistom, da je prehitra vožnja po trgu prepovedana in kaznjiva. In primitivno ter poceni škropilnico bi si gospodje tudi lahko omislili. Saj se to z dobro voljo in malim denarjem da vse napraviti. Vprašujemo se mi tržani, čemu plačujemo občinsko davščino? Ali se ne bi moglo iz te velikanske vsote dobiti postavko za primitivno škropilnico? Druge občine imajo svojega stražnika, ki pazi na razne cestne prestopke. Naš trg takega stražnika ne pozna. V interesu tujskega prometa opozarjamo tržani, da se po možnosti najde rešitev ter da se porodi v glavah naših voditeljev prava rešitev. Tujci, ki prihajajo v naš trg se bodo potem gotovo pohvalnejše izražali o našem lepem, prašnem in zanemarjenem trgu.

b Požar. V noči od nedelje na ponedeljek je med nevihto udarila strela v kozolec posestnice Ane Culkove v Malih Braslovčah. Takoj se je vnelo poleg stoječe gospodarsko poslopje in je vse skupaj pogorelo do tal. Domači in sosedje so rešili vso živino, le nekaj kokoši je zgorelo. Na pomoč je prihitelo gasilno društvo iz Braslovč in omejilo požar. Omeniti moramo, da so sicer vselej vzorni braslovški gasilci to pot nekoliko zakasnili. Vzrok je ta, da se je akumulator od avtomobila zaradi vožnje na kongres v Ljubljano polnil, voz na konjsko vprego je pa bil z novimi mizami zamešan. Na vsak način bo treba zaradi sigurnosti urediti tako, da bo poleg avta tudi ročna brizgalna in voz za motoriko vsak čas pripravljene za primer požara. Pogorelo poslopje je bilo zavarovano za manjšo vsoto, tako da je škoda le delno krita.

b Sokolske vesti. Sokolsko društvo v Braslovčah bo priredilo v nedeljo 1. oktobra največjo tombolo v tukajšnji okolici. Na tomboli bo razdelilo 15 koles in preko 500 drugih lepih dobitkov. Sosednja društva opozarjamo, da na isti dan ne prirejajo svojih prireditev. — Sokolski dom na Gomilskem bo kljub vsem oviram kmalu pod streho. Cestitamo agilnim Sokolom na Gomilskem tistim pa, ki so hoteli ovirati zidavo s tem, da je dom preblizu ceste, svetujemo, naj malo pogledajo po vasi, kaj je preblizu ceste, oziroma že na cesti.

b Premestitev. Zopet smo dobili novega kaplana. Mogoče bomo imeli s tem več sreče, da bo vsaj tako dolgo tu, da ga bomo vsi farani spoznali. Pravijo, da je bil zato premeščen, ker ni hotel delovati ne pri Orlu, ne pri Sokolu, niti se ni hotel včlaniti v JRZ niti v JNS ali

kolstva, njega rájvoj in razmah do današnjih dni, to je bila snov predavanj brata Zorka. O nalogi brata Toplaka v našem taboru pa naj izpregovorim kar z besedami našega pesnika »kronista«:

Da naša bi pesem
se lepše glasila,
to naloga brata
je Toplaka bila.

Se nekdo je bil, ki je po očetovsko skrbel za nas, nam prinašal iz Mozirja pošto in druge malenkosti, saj mi sami nismo imeli nikoli »izlaza«. Je to brat Vutkovič, vedno veselega obraza, vedno pripravljen, da ustreže vsakomur po svoji najboljši moči. Pa njegov sinček, mali Mišo, kdo bi se ga ne razveselil, ko je pritekkel k nam sredi najhujšega dela ter oznanil, da je kosilo ali malica gotova.

O prvi pomoči, o ravnanju z ranami, z zlomljenimi udi, o vsem tem nam je predaval brat dr. Hočevnar. Če nič drugega, nekaj nam je vsem skupaj sigurno ostalo v spominu in to je »kronist« ovekovečil v svojih verzih:

Nič arnika, voda,
nič jod ne velja,
peruanski le balzam
zveličanje da!

Ne bi bil popolen naš tečaj, ne bi bilo

dovolj plodno naše delo, ako bi se mu ne priključil pouk o ravnanju s puško. Pod vodstvom poročnika brata Tkalčeca smo nišani, streljali, prešli smo osnovne pojme o napadu in odbrani položajev, s plinskimi maskami na obrazu smo v opoldanskih urah, ko je od silne vročine razgreti zrak trepetal nad travniki in polji, jurišali proti dozdevnemu sovražniku. Vsaka ped zemlje, ki smo jo zavzeli, je bila zalita s potoki znoja.

Tako je potekel oni del dneva, ko je imelo izključno besedo le vodstvo in smo morali mi le ubogati in poslušati. Ali zvečer po večerji tam okoli tabornega ognja, ko smo opravili resni del, smo dobili besedo tudi mi, pa smo navadno v verzih grajali to in ono, kar smo smatrali za napačno.

Poleg tradicionalnih »Džur«, ki jih je pel njih znani avtor (ime ni važno), se je pojavila letos še »Kronika« (tudi ime njenega ustvaritelja naj pade v pozabljenje, ostanejo naj le verzi, ali če niti to ne, pa vsaj napev, ki je tako naroden in domač, sličen je namreč napevu pesmi: »Preljubi Sv. Lenart...« Pravim sličen, kajti avtor kronike, ki je pel verze, je imel slab posluš, tako da so mu toni včasih zašli malo previsoko ali prenizko. Sicer pa tudi to ni važno.

Ko je brat Ban izpreminjal svoje proste vaje skoraj vsak dan, tako da smo

v kako drugo politično skupino. Nam se zdi kot katoličanom to zelo čudno, ker si ne moremo misliti, da bi bil politik dober duhovnik. Politika je večkrat zelo umazana in lažnjiva, in bi se duhovnik, če mu je kaj za vero, na noben način ne smel mešati v njo. Pa pravijo,

b Sprememba posesti. Hišo gospe Kandušerjeve je kupil g. Miha Kronovšek, delovodja občine Braslovče. Gosp. Ivan Rojnik je prodal svoje posestvo v Kamenčah g. Francu Solincu, posestniku v Glinjah.

Štore

š Sokol Štore - Teharje. Občni zbor Sokolskega društva Štore - Teharje bo 3. septembra ob 16. Na občni zbor že danes opozarjamo vse članstvo.

š Sportni klub Štore bo priredil v nedeljo 20. avgusta s pričetkom ob 16. v prostorih gostilne Inkret — prej Adriček — veliko sportno veselico. Igra priljubljen šramel kvartet. Za ples, dobro jedajo in pijačo poskrbljeno. Ker je ta prireditev že nekako tradicionalna in ker je čisti dobiček določen le za sportne namene, vabimo vse prijatelje sporta, da se v čim lepšem številu udeležijo te prireditve. Ker so zveze z vlaki zelo ugodne, pričakujemo obilno udeležbo tudi iz Celja. V okviru tega dne se bo pričel ob 9. dopoldne v dvorani gostilne Inkret table-teniški turnir za naslov prvaka Štor za l. 1939, ob 11. pa bo skozi Štore štafeta 4x100 m. Vljudno vabimo, da se udeležite tudi sportnega dela tega dne v čim lepšem številu. Uprava.

Št. Jurij ob j. ž.

j Kmetijska šola v Št. Juriju ob juž. žel. prične v drugi polovici septembra novi letnik, za katerega je še čas vložiti prošnje. Tisti kmečki sinovi, ki se žele izobraziti v teoretičnem in praktičnem kmetijstvu, zlasti v poljedelstvu in živinoreji, sadjarstvu in vrtnarstvu, pa tudi v vseh drugih panogah kmetijstva, naj takoj vložijo svoje prošnje na ravnateljstvo šole. Izobrazba v kmetijstvu je danes vsakemu kmečkemu gospodarju bolj potrebna kot kdajkoli prej. Saj brez te se bo težko obdržal na kmetiji. V to šolo se lahko prijavijo tudi tisti kmečki sinovi, ki bi letos morali odslužiti vojaški rok, ker ga lahko preložijo na prihodnje leto. Stroški tega šolanja so itak tako nizki, saj jih večji del krije banska uprava, da jih vsak kmečki posestnik lahko zmore. Zato, kmečki starši, dajte svoje sinove v kmetijsko šolo!

Slovenjgradec Nacionalna mladina je zborovala v Slovenjgradcu

Minulo nedeljo je bila v dvorani Gollovega hotela v Slovenjgradcu sreska skupščina omladine Jugoslovenske nacionalne stranke. Med mladino je bilo tudi mnogo starejših naprednih mož.

bili včasih čisto zmešani, se je zvečer pri tabornem ognju oglašil »kronik« in zapel v vseobče veselje sledeče:

Izpreminjal je vaje
vse ljube te dni,
poskusne živalce
za njega smo b'li.

Ali pa je sledila kot odgovor na opazko enega izmed članov vodstva češ, da so naše pesmi preveč svobodne in da gremo preko dopustnih mej sledeča:

Naš slavni Prešeren
je rekel nekje:
naj slavček t'ko poje,
kot najbolje ve!

Pa pustimo »Kroniko«. Ostale njene kitice so Vam na razpolago pri avtorju — njegovo ime je neznano.

Po »Džurah« in »Kroniki« so sledile ostale točke zabavnega programa pri tabornem ognju, kot »Brivec«, »Fotograf«, »Boštjanček«, »Kino« in slično. Ali pa so se glasile naše lepe pesmi, zlasti obe taborni »Zabe« in »Odkod si dekle ti doma«. Toda če kdo misli, da pozna besedilo in napev teh dveh pesmi se moti, kajti i besedilo i napev sta nekaj tako našega, le taboru lastna, da se more to le slišati, opisati se ne da.

»Efendijeva« trobka nas pozove k početku. Deset je ura. Nova dva stražar-

Poleg bivšega narodnega poslanca g. Milana Mravljeja, tajnika banovinskega mladinskega odbora g. Andreja Uršiča iz Ljubljane in predsednika sreske organizacije Jugoslovenske nacionalne stranke g. Ivana Rojnika sta prisostvovala sreski skupščini tudi predsednik krajevnega organizacije g. Pavel Cesar in predsednik mladinske organizacije s Črne g. Franc Erženičnik.

Zaradi zadržanega predsednika mladinske organizacije g. Kaca Gustava je skupščino začel in podal predsedniško poročilo podpredsednik g. Karel Kokolj. Iz njegovega poročila je bilo razvidno marljivo delo, ki ga je odbor izvršil. Njegova izvajanja so bila dokaz, da se obmejna nacionalna mladina v polni meri zaveda dolžnosti do naroda in države. Tajniško poročilo je podal Anton Smolčnik, blagajniško pa g. Vinko Cajnko.

Pri volitvah novega sreskega odbora omladine Jugoslov. nacionalne stranke je bil za predsednika ponovno izvoljen g. Gustav Kac iz Smartnega, za podpredsednika g. Vinko Cajnko iz Slovenjgradca in g. dr. Majer iz Soštanja, za tajnika g. Anton Smolčnik, za blagajnika g. Karel Kokolj. Poleg teh je v odboru še 16 odbornikov iz Smartnega, Mislinja, Zgornjega Doljca, Št. Vida nad Valdekom, Soštanja, Velenja in Slovenjgradca. Odbor je sestavljen iz delovnih omladincev in jamči za uspešno delo.

Nato je banovinski tajnik g. Andrej Uršič prikazal mednarodni in notranje-politični položaj in stališče, ki ga zavzema nacionalna mladina do položaja. Za svoja izvajanja je bil deležen splošnega odobravanja.

Na kraju je navdušeno pozdravljen spregovoril bivši narodni poslanec g. Milan Mravlje in izčrpno očrtal politične in gospodarske razmere. Njegovim izvajanjem je sledilo viharno ploskanje. Ker je bil s tem dnevni red izčrpan, je predsedujoči zaključil zbor in vsi so zapeli slovansko himno »Hej Slovani«. Gromko je odmevala pesem kot prisega stražarjev naše severne meje.

s v spomin padlim za domovino. Ko je leta 1918. končala svoje življenje osovražena mačeha našega ljudstva, Avstroogrška monarhija, so nekateri bivši vojaki, ki so komaj položili orožje iz svojih rok, odhiteli ojačeni z mlajšimi prostovoljci na severno mejo, kjer je pretila nevarnost, da nam tuja sila vzame zemljo, ki je bila in bo na veke naša. V bojih, ki so se vršili od novembra 1918. do junija 1919., je padlo nad 300 naših borcev. Teh padlih borcev se spominja naš narod s hvaležnostjo v svojih srcih. Da se jim da videti dokaz naše ljubezni in hvaležnosti, se jim postavljajo spomeniki. Tak spomenik, ki naj priča poznim rodovom hvaležnost naroda, je bil pred leti postavljen v spomin junaškega borca nadporočnika Malgaja na Tolstem vrhu pri Guštanju. Tudi v Črni, Soštanju, Braslovčah in drugih krajih so bili postavljeni vidni spomeniki padlim

ja sprejmeta v roke težko puško. Do pol dvanajstih bosta vršila svojo dolžnost, ko ju zamenjata druga dva. Ob enih ponoči se izmenja tudi dežurni. Njegova služba traja do šeste ure zjutraj, do budnice.

Mir vlada v taborišču. Luna plava visoko na nebu in obliva s svojim srebrnim sijem ves tabor. Le majhen ogenj ter luč v kuhinji in v vodstvenem šoturu še brle.

Tako mine naš dan, započet s trdim, težkim delom, a končan s smehom in radostjo.

Zdravo!

Branko Prekoršek.

Rimske toplice Vas vabijo na izlet!

Na preurejeni hladni razgledni gostilniški terasi boste po zmerni ceni dobro postreženi z raznimi delikatesami, vinom, pivom, kavom, mlekom itd. Priporoča se Karl Lobner, gostilna-trgovina, Rimske toplice

Pletenine trpežne nogavice kopalne obleke

vseh vrst po meri v pletilnici
Pongračič, Celje, Slomškov trg 1

Oglašuite!

žrtvam. V lepem in prijaznem Slovenj-gradu prav živahno deluje krajevna organizacija Legije koroških borcev, ki je te dni postavila veličasten spomenik svojim padlim tovarišem na širom domovine poznani Uršlji gori (1696 m). Svečano odkritje spomenika se je izvršilo na prav veličasten način. Preteklo soboto se je zbralo na Uršlji gori nad 150 koroških borcev, ki so v pozni večerni uri prižgali mogočen kres, viden po vseh krajih obširnega okraja. Spomenik je postavljen v obliki pet metrov visokega križa, stoječega na mogočnem podstavku v kamnu, v katerega so vklesana imena padlih borcev iz območja krajevene organizacije LKB-Slovenjdradec. Predsednik krajevene organizacije dr. Makso Pohar, se je v lepih besedah spominjal vseh onih, ki so dali za varnost naše severne meje svoje življenje.

Konjice

K kje so nove orgle? Citatelji »Nove dobe« se bodo še gotovo spominjali, da smo pred leti pisali o neki nabiralni akciji po konjiški fari za nove orgle. Pred več leti je bil pri nas za kaplana gospod Časl, ki je bil splošno priljubljen duhovnik. On je bil samo duhovnik in nič drugega. Takrat je ta gospod pobiral med verniki za nove orgle v konjiški cerkvi. Na prižnici se je celo poudarjalo, da so stare orgle že nerabne in da če se takoj ne nabavi novih, sploh ne bo mogoče več orglati. Kolikor se še spominjamo, je gospod Časl pred svojim odhodom objavil, da je menda okrog 60.000 din nabral za orgle. Od tega časa je minilo že menda 5 let, v konjiški cerkvi pa še kar na stare orgle orglamo, pa tudi viže še nismo spremenili. Tisti, ki smo tudi prispevali za te nove orgle, pa tem potom prosimo merodajne gospe, da nam javijo, kje je tisti denar, ki ga je ljudstvo dalo za nove orgle. Zahtevamo v konjiško faro novih ljudi in nove orgle, ki nam bodo zaigrale novo vižo, katere smo nujno potrebni verniki konjiške župnije.

k Izgubljeno. V sredo okrog 11. sem izgubil sportno verižico na poti od pošte do sejmišča. Verižica je sestavljena iz srebrnega denarja in ima za obesek mrtvaško glavo. Pošteni najditelj naj jo vrne proti nagradi lastniku g. Karlu Struclu. Nepoštenjak si pa naj verižico obdrži v spomin.

Laško

Resnična dejstva iz zgodovine laškega gasilstva

(Dalje.)

Gosp. Gerkman je silno nedosleden že v navajanju imen samih. V prvotni številki »Večernika« piše Tiber, v številki 174 pa kar dvojno: enkrat Tiber, drugič pa Tiber. Prav tako: enkrat Veber, drugič pa Weber. Piše tudi Karl Valentinčič, dasi je pravilno le Valentinčič. Označeni Czerny ni bil Matevž, ampak Jožef. Magirusova lestev ni bila nabavljena pod načelstvom Webra, ampak pod Paulom Bastom.

Sedaj pa nekaj o birmah v Laškem. »Večernik« navaja letnico 1897, bila pa je v resnici 27. junija 1898., kar je razvidno iz članka »Tagespost«, ki je nalepljen v kroniki laškega muzeja. Tam smo dobili te podatke: Občina je prepovedala razobesiti kakršno koli slovensko zastavo, ki pa so jo Slovenci na pobudo neke vdove po učitelju, kljub temu razobesili na visok mlaj. Ker takratni župan Weber ni mogel doseči snetje slovenske zastave, je brzojavil v Celje po orožniško pomoč. Ob 11. dop. je res prišel okrajni glavar Müller v spremstvu 4 orožnikov, toda Slovenci so šele ob 1 popoldne sneli zastavo in jo z velikim navdušenjem in velikansko množico odnesli v tedanjo slovensko in napredno čitalnico Cater, kjer je bila takrat tudi gostilna, kjer je danes klepar Čilenšek. Takrat ni župan Weber dal naloga policaju, da ponoči podre mlaj. Tudi ni Weber klical vojaške pomoči, temveč je res, da je brzojavil samo Müllerju po orožniško pomoč. Tudi ni bil takrat občinski redar Keman, ker s takim imenom ni bilo v laški občini nikdar redarja, res pa je, da je bil takrat občinski redar Joseph Scherbinegg. Drugi redarji so bili: Valentin Jelenc, Mihael Sastanšek, Martin Košec (obč. Marija gra-

dec), Joseph Utsman, Gašper Kollman (obč. Marija gradec), Alois Hermann, Franz Plainschek, Jakob Kaltenecker, Josip Igričnik, Franc Kemr in sedanji Jurij Cintaver. Takratni redar Scherbinegg tudi ni razsekal nikakih cerkvenih vrat. Tudi ni resnica, da bi takrat kdo imel kako polomljeno rebro, ker orožništvo sploh ni interveniralo, ampak je pustilo, da so fantje sami odnesli zastavo.

Nekoliko drugače pa je bilo ob priliki birme dne 6. junija 1904. Takrat so fantje zopet postavili velik mlaj kar jim je občina pod Webrom dovolila pod pogojem, da bo na njem visela črno-rumena zastava. Weber je protestiral pri dekanu Schuschi, da bi na mlaju visela slovenska zastava. Nato so fantje šli na zvonik, zaklenili za seboj vrata, skozi lino pa izobesili velikansko slovensko zastavo. Ker so imeli vrata zvonika zaklenjena, ni mogel župan Weber takoj uspešno nastopiti proti njim, pa tudi cerkvenega opravila, oziroma birmovanja ni hotel z intervencijo motiti ter je tako zastava visela na zvoniku do 1 ure popoldne. Po tem času pa je nastal kraval, toda brez naslanjanja magirusove lestve na zvonik, brez razbitja cerkvenih vrat zvonika in brez polomljenja reber. Policaj je bil takrat Josip Utsman, ki jo je izkupil, prav tako gasilca V. I. in Gr. K. (ker sta mrtva, ju s celim imenom ne bomo navajali), ki sta prinesla žago, da bi podžagala mlaj. Tudi takratni kaplan Gorišek, je pošteno premetala neko gasilsko lestev. Magirusova lestev se sploh niti približati ni mogla zvoniku, ker so jo krepki kmečki fantje pošteno vrgli proti Bastovi hiši. Priča J. M., učitelj v Laškem, se prav dobro spominja, da je gasilec V. I. prejel tako krepko okrog ušes, da je takoj padel z mlaja, ko je nanj že plezal. Končno so se germanski pripadniki enostavno umaknili, fantje pa so zastavo sneli z zvonika, šli z njo pred cerkev, nato pa jo odnesli čez Glavni trg z nepopisnim navdušenjem in velikansko množico Slovencev obojega spola s spontanimi »Živio!« klici, na takratno slovensko pivovarno, kjer so jo pustili viseti še naprej, množica pa je ves čas vzklikala »Zmaga je naša!« Lastnik pivovarne je bil takrat Slovenec Edvard Kuček, ki je bil tudi iniciator za to razobesenje zastave. Fantje so dobili za ta narodni čin 125 litrov piva, nekaj pa je prispeval tudi narodno misleči trgovec iz Laškega Karel Cimpršek. G. Gerkman pa je v »Večerniku« očitno zmešal letnice in potek dveh birm v Laškem, ker je dobil podatke samo po ustnem izročilu posameznikov, ki so po tolikem času marsikaj pozabili, sicer mu je prav tako na razpolago kronika v mestni šoli, kakor nam, da se prepriča o zgodovinskih dogodkih. (Dalje prih.)

1 Dnevni red prihodnje občinske seje v Laškem. V nedeljo dne 20. t. m. se bo vršila ob 7.30 zjutraj 9. redna seja občinskega odbora v Laškem z zelo važnim dnevnim redom, na katero vabimo vsaj nekaj laških davkoplačevalcev. Prve točke dnevnega reda so čitanje zapisnika zadnje seje in odobritev, poročilo o mesečnem pregledu blagajne in blagajniškega poslovanja, poročilo uprave itd. Važne pa so: določitev uradnih ur občinskim nameščencem, poročila odsekov, prošnja za znižanje lovske odkupnine (Emil Pleskovič), prošnja za podporo (Prosveta), prošnja za podporo (Sportni klub), prošnja za podporo (Selekcijsko društvo za sivopšenično govedo), sklepanje o prispevanju h gradnji brvi preko potoka Gračnice pri Klemenškovem mlinu, obvezna telesna vzgoja, imenovanje vaditeljev, določitev prostora za izvajanje telesne vzgoje, prošnja za odkup zemljišča, kjer stoji trafika (Alojz Prinčič), prošnja za podporo in oskrbo (Rozalija Kovačeva in Franc Aškerc).

1 Kako je s pokrivanjem Zikovec. Dosedaj je občinska uprava dala pokriti samo 32 m struge, ker je menda zmanjkalo kredita. Po dovršeni plošči pa bo že lahko vozil avto do Prislavne hiše, da se tako iznebe prosvetarji neljube brige kako dati lastniku sosedu dostop do vile, slovenski fantje pa bodo imeli potreben prostor za telovadne vežbe ob bodočem prosvetnem domu, kar je menda glavni cilj pokrivanja na tem odseku.

1 Opozorilo občine kmečkim posestnikom. Občina Laško razglasa vsemu kmečkemu prebivalstvu, da od 22. julija

t. l. ni v naši občini in okolici ni več živinskih boleznih slinavke in parkljevke ter se bo 24. t. m. že vršil redni živinski in kramarski starodavni Jernejev sejem.

1 Križev pot novega gasilskega avtomobila. Ob priliki prevoza laškega gasilskega naraščaja na ljubljanski gasilski kongres z novim gasilskim avtomobilom, se je blizu vasice Levca pri Žalcu pripetila temu avtomobilu prva nezgoda. Ne vemo iz kakšnih razlogov se je vžgal motor, da so morali prepeljati avto v popravilo v Celje.

1 Kaj smo ugotovili v zemljiški knjigi? Pri ustanovitvi laške Nabavne in prodajne zadruge so vpisani v zemljiški knjigi kot vrhovno vodstvo te zadruge sledeči gospodje: Matevž Deželak, posestnik, Lože, Ivan Deželak, posestnik in šef zadruge, Laško, Franc Dornik, posestnik, Bukovca, Vinko Holcman, kaplan, Martin Podreberšak, občinski tajnik, Laško, Alojz Lešnik, rudar, občina Sv. Krištof pri Laškem in Miha Hrastnik, posestnik, Brstnik, obč. Laško.

1 Da ne bo krivega tolmačenja. V eni številki »Nove dobe« smo med drugim poročali v članku »Dveletna bilanca naših gospodarjev«, kjer smo omenili nagrado mestnemu organistu v iznosu 2000 din letno, s čimer nismo hoteli oporekati te vsote navedenemu cerkvenemu nameščencu, ker je taka vsota po našem mnenju itak premala za dostojno eksistenco, pač pa smo hoteli povdariti, da naj bi se vse plače in nagrade cerkvenih nameščencev plačevale izključno iz 200-milijonskega premoženja, ki je bilo vrnjeno cerkvi. Mislimo, da nas sedaj vsak pravilno razume...

1 O dvojni moral v Laškem. Par laških delavcev je svoječasno živelo v skupnem gospodinjstvu z ženskami, s katerimi pa so se kasneje poročili, česar jim takoj zaradi slabih razmer ni bilo mogoče. Ves čas takih skupnih gospodinjstev pa so imeli s strani javnih organov povpraševanja in opozorila, kako mislijo rešiti to neljubo zadevo. V centru našega mesta pa imao primer, da živi neka ženska že tudi skoro dve leti v skupnem gospodinjstvu s svojim prijateljem. Čudno je, da se pri bolj katoliško mislečih ne izvaja tako hitro zakonske mere, dočim je to pri ljudeh drugih nazorov čisto drugače...

1 Koliko smisla imajo boljši krogi za higieno po naših ulicah? Ze dolgo vrsto let se dogajajo po naših ulicah skrajno nesramni primeri iz višjih družabnih krogov, katerih žene, hčere in služkinje iztepavajo iz nadstropij na ulice, četudi so polne letoviščarjev, preproge, odeje, rjuhe, cunje, sadne odpadke, cigaretne ogorke itd. Če te grde razvade ne opuste, jih objavimo prihodnjic z imeni. Zakaj se milostivam ne ljubi opravljati taka dela na dvoriščih in oknih na zadnji strani hiš?

1 Ali res še ne bo konec preganjanja naprednega življa? Veliko gradiva in dokazilnega materiala imamo že zbrane, kako so razni katoliški veljaki vodili zakulisne akcije z namenom, da se preganjanje in premešča nacionalni in napredni življ. Kakor pa izgleda, tega nepoštenega početja še ni dovolj. Kljub vsemu se še najdejo pokvarjeni tipi, ki ne mirujejo in žele še kar naprej uživati nad družinskimi tragedijami, ki jih povzročajo v svoji pokvarjenosti. Tako je naša obveščevalna služba izvedela, da sta se dva taka znana pokvarjenca iz našega kraja pogovarjala v vlaku in krvavo želela, da se mora zlasti v enem primeru preganjanje še kar nadaljevati. Ta dva gospoda naj spravita čim preje svoja umazana jezika tesno za zobe, da ne bosta presenečena. Naša statistika je zopet za eno ostudno željo in dve imeni bogatejša za bodoče čase.

1 Mogoče vas zanima? Nekemu gospodu v Laškem je kupila neka kuharica odejo za 700 din, neka hišna posestnica pa za 300 din. Govori se, da sta pri tej kupčiji druga na drugo tako ljubosumni, da hodita ob večernih urah kontrolirat, s katero odejo izmed njiju se ta gospod pravzaprav odeva... Pozimi bosta gotovo obe zadovoljni.

1 Grob se za grobom vrsti... V teku enega tedna se je preselilo v večnost iz našega mesteca kar 6 zemljanov: o g. Francu Fabjančiču smo že poročali, prav tako o ge. Julki Kunejevi roj. Urankar, v terek dne 8. t. m. je umrl v celjski bolnici zaradi vnetja slepiča 14-letni rudarjev sin Ivan Podbešek iz Hude jame pri Laškem, v nedeljo dne 6. t. m. je bil pokopan na domačem pokopa-

lišču 75-letni posestnik iz Gabernega nad Laškem Miha Senica, istega dne je umrla v Laškem ga. Amalija Hintermaierjeva v starosti 70 let. Pokopali so jo v Zagrebu. V sredo dne 11. t. m. pa je bil pokopan 85-letni posestnik Hrastnik Blaž iz Stopce pri Laškem. N. p. v m.!

Hrastnik

h Krst v Savi. Člani »Baptistične cerkvene občine v Trbovljah« so imeli v nedeljo 13. t. m. izredno slovesnost. Vršil se je krst in sprejem štirih članov v Savi. Navzočih je bilo poleg vernikov te cerkve tudi izredno veliko občinstva na obeh straneh reke. Krščenje je izvršil dušebrižnik g. Aleks Novak iz Prekmurja. Obredu sta prisostvovala tudi dva Amerikanca, po poklicu eden doktor, drugi pa profesor, ki sta dopotovala iz Palestine v Evropo in bosta obiskala vsa glavna mesta držav. Zanimiv je obred krsta. Krščenji so oblečeni v bele obleke (halje). Duhoven jim napravi primeren nagovor, nakar polože zaobljubo, da verujejo kar piše sv. pismo. Nato vsakega posebej za trenutek potopi popolnoma v vodo. Po obredu so verniki peli svete pesmi, predsednik cerkvene občine g. Čater iz Hrastnika ter gori imenovani so pa imeli zato priliko primerne govore. Občinstvo je z zanimanjem sledilo obredu te vere, ki se polagoma tudi v naših industrijskih krajih širi.

h Nesreča slaboumne. Dne 14. t. m. je na vrhu Ojstro, kjer se nahaja pinga (bajer), v duševni zmedenosti skočila v vodo samska Rozalija Keršičeva, stara preko 40 let, doma iz Trbovelj. V tem času je stanovala pri svoji sestri, poročeni Pešl na Ojstrem. Rajna je bila že dalje časa živčno bolna.

Dol pri Hrastniku

o Vsi smo ljudje. Pregovor pravi: »Če želiš, da te bodo ljudje hvalili, pa če prav si velik grešnik, moraš umreti. Da te bodo pa grajali, se oženi.« Ni pa običaj, da bi se toliko govorilo o otroku že ob rojstvu, kakšna usoda ga čaka v življenju, kot se je o onem, ki ga je babica poleg botra in botre prinesla h krstu predzadnjo nedeljo, čakala štiri ure in se končno vrnila, tako da otrok ni bil krščen tisti dan. Kakor smo zvedeli je g. boter dal izraza svoji nevolji zaradi predolgega čakanja pred našim g. župnikom, kar je rodilo baš ne ravno vpluden razgovor in prišlo je do preložitve krsta na drugi dan. Mi ne izrekamo sodbe, če se ob nedeljah krščuje ali ne, ni nam pa vseeno, da se je ob tej priliki napadal Sokol — morda je bil povod, ker g. boter nosi sokolski znak. Mi bi svetovali g. župniku, kot dušnemu pastirju nas vseh, da naj svoj glas dvigne tudi nad onimi, ki ne nosijo sokolskega znaka, v svojih hišah pa uvajajo po naši sodbi poskusne zakone, da jih drugače ne imenujemo, kar je v pohujšanje vsej mladini.

Sprejemni pogoji Drž. moške obrtne šole za pletarstvo v Pluju

Ta šola ima značaj nepopolne srednje šole znižjim tečajnim izpitom. Naloga iste je dajati učencem obojega spola poleg obče vzgoje, teroretično in praktično strokovno izobrazbo v pletarstvu in vrbogojstvu in jih usposobiti za pletarske pomočnike. Slednjim pomaga po dovršeni učni dobi tudi do zaslužka, ako nebi mogli izvrševati pletarstva na svojih domovih.

Na zavodu se poučuje razven praktičnega pouka v pletarstvu: slovenščina, obrtna korespondenca, aritmetika, algebra, geometrija, pripravljajalno risanje, lepopsi, kalkulacije, knjigovodstvo, državoznanstvo, higijena, opisna geometrija, strokovno risanje, slogi umetnosti, tehnologija in vrbogojstvo. Vse šolske potrebščine prejemaajo učenci na zavodu brezplačno.

Učna doba traja tri šolska leta. Šolsko leto prične 1. septembra. V prvi razred se sprejemajo učenci obojega spola, ki so dovršili vsaj dva razreda srednje ali meščanske šole ali šest razredov osnovne šole in so stari najmanj 12 let. Prijave kolekovane z kolekom din 10 je vpslati vključno do 3. septembra t. l. Vsebovati morajo: 1. krstni list, 2. zadnje šolsko izpričevalo, 3. izjavo starišev (varuha), s katero se zavezujejo, da bodo vzdrževali učenca

Nevarna razbojniška tolpa v rokah pravice

Grebenšek in tovariši priznavajo štiri umore in druge zločine

Kakor smo v zadnji številki lista na kratko poročali, so velenjski orožniki aretirali v planinski koči na Kozjaku nevarnega razbojnika Alojzija Grebenška iz Kavč pri Velenju. Močno uklenjena so ga pripeljali v Celje in ga izročili celjskim orožnikom, ki so takoj pričeli s preiskavo. Preiskavo je vodil osebno poveljnik celjske orožniške čete g. major Vindakijević, kateremu je po dolgem zasliševanju le priznal številne zločine, ki jih je izvršil v družbi svojih tovarišev bratov Andreja, Ivana in Avgusta Žganka iz Založ pri Polzeli ter njihovega zeta Pavla Arha iz Ločice. Na podlagi teh navedb Grebenška so se celjski orožniki takoj podali v Založje in Ločico in tam aretirali nevarno razbojniško družbo. Pri zasliševanju so se zločinci prvotno izvijali na vse načine, nato pa so pod težo dokazov priznali dolgo vrsto tatvin, vlomov in drugih razbojstev, ki so jih izvršili posamezno ali skupno. Z aretacijo razbojniške tolpe, sta med drugim tudi pojasnjena umora v Medlogu in v Seščah. Pri roparskem umoru gostilničarja Antona Ocvirka in njegove žene Rozalije so sodelovali Grebenšek, Avgust in Andrej Žgank, Pavel Arh in natakarija pri Ocvirkovih Julčka Terčičeva. Julčka je bila namreč ljubica Avgusta Žganka ter sta se mislila tudi poročiti. Pogosto je hodil k njej ter je poznal razmere pri Ocvirkovih ter mu je Julčka pripovedovala, da imata Ocvirkova 8000 din gotovine. V Pintarjevi hiši v Založah so sklenili izvršiti grozno dejanje. Usodnega večera so se napotili vsi ob Savinji do mostu, ki pelje v Ljuboje, kamor so prišli ob mraku ter čakali do pol 11. zvečer, ko so se podali v Medlog, kjer jih je čakala Julčka. Po dogovoru so šli po brajdi v podstrešje. Prvi je šel Grebenšek, nato ostali razen Julčke, ki je čakala zunaj. Gostilničar Ocvirk se je vsled ropota zbudil, skočil k vratom, se zaklenil ter čakal, pritiskajoč vrata, z nožem sluteč, da so vlomilci. S ponarejenim patentnim ključem je Grebenšek odprl vrata, v tem hipu pa je Avgust Žgank ustrelil skozi vrata ter zadel Ocvirka, ki se je

takoj mrtev zgrudil. Nato je še Andrej Žgank trikrat ustrelil v Ocvirkovo ženo Rozalijo, ki je tudi ostala mrtva. Ko so ta zločin izvršili, so pričeli iskati denar, katerega so našli okrog 600 din. Med tem je prišla tudi Julčka ter pomagala iskati 8000 din, ki naj bi jih imela Ocvirkova. Ko so ves posel izvršili, so se pokrepčali z jedačo in pijako nakar so zaklenili sobo in hišo ter odšli ob pol 3. zjutraj za Savinjo proti Levcu na Pintarjev dom v Založje, kjer so si razdelili plen. Pred odhodom so še Julčko zaklenili v šupo. Dogovorili so se namreč z njo, da bo ona zjutraj šla k sosedom iskat pomoči.

Umor v Seščah je zasnoval Avgust Žgank, ki je delal ob Savinji v bližini Janšetovih, od katerih je slišal, da imata denar, ki sta ga baje prinesla iz Amerike. K izvršitvi zločina so se podali Grebenšek, Avgust in Andrej Žgank ter Arh, na lice mesta so prišli ob pol 1. ponoči. Grebenšek je šel zopet prvi ter hotel priti skozi okno v hišo. Ker ni mogel sneti okna, je Andrej razbil šipo. Prvi je šel notri Grebenšek. Svetili so si z električno lampo. V notranjosti so našli dve kladivi. Andrej Žgank pa je prinesel s seboj dvorezni nož. Odprli so sobo, kjer sta spala zakonca Janšetova, tiho stopili do postelje, kjer je spal France Janša, katerega je Grebenšek s kladivom pobil. V težkih mukah je Janša padel s postelje. Zbudila se je žena Julijana, enkrat kriknila, nakar jo je Avgust Žgank s svojim kladivom udaril po glavi ter jo ubil. Zaradi sigurnosti, da jih ne bi prepoznali, je Andrej Žgank oba še z nožem prebodel. Grebenšek je prebrskal posteljo ter našel v njej 2000 dinarjev.

Poleg teh dveh umorov so zločinci priznali še celo vrsto drugih zločinov. Tako je Grebenšek priznal roparski napad v hišo Franje Zolnirjeve v Gorenju pri Smatnem ob Paki, ki ji je vzel 4000 din, roparski napad na posestnika Tavčarja in roparski napad v stanovanje posestnice Helene Oničeve v Gotovljah pri Žalcu. V Založah pri Polzeli je vdrl Grebenšek skozi okno v

hišo posestnice Frančiške Vašlove in s samokresom v roki izsilil od nje 350 din. Lani je v Plešivcu pri Velenju napadel Franceta Zigerta, v Podkrajju pri Veliki Pirešici je napadel posestnika Jakoba Blagotinska, letos 17. junija zvečer je vdrl s tovariši v hišo posestnice Frančiške Romove na Polulah pri Celju z namenom, da bi jih oropal, pa je bil prepoden. V Dobriši vasi je spomlad vlomil v hišo posestnice Razboškovke in odnesel 8800 din. V Dobrteših vasi pri St. Petru v Savinjski dolini je dvakrat vlomil v trgovino Blaža Matka ter odnesel razno blago v vrednosti 800 din. Josipu Lenku iz St. Petra je odnesel lovsko puško in več oblek. V Zgornji Ložnici je vlomil v hišo Josipa Kralja, v Pesjem pri Velenju je vlomil v neko trgovino, v Veliki Pirešici je vlomil v trgovino Zofije Stamolove ter ji povzročil 1800 din škode. Vlomil je nadalje v železniško skladišče v Smarlnem ob Paki ter odnesel več pošilk. Poleg teh je izvršil še številne vlome in tatvine v Novem Kloštru pri St. Petru, v Črnovi pri Velenju, v Zgornjih Grušovljah in drugod. Nekatero zločino je izvršil Grebenšek sam, druge pa s pomočjo svojih tovarišev.

Iz vsega tega je razvidno, kako nevarna tolpa je padla v roke naših vrlih orožnikov, tolpa katera bi v slučaju, da bi ostala še nadalje na svobodi še nadalje strašila, ubijala in ropala po vsej Savinjski in Saleški dolini ter celjski kotlini. Vse prebivalstvo teh krajev se je sedaj resnično oddahnilo ter z zanimanjem spremlja nadaljne preiskave orožništva. Zločinci so bili vsi pripeljani na kraje, kjer so izvršili svoje zločine ter povsod mirno pripovedovali svoja dejanja. Kamorkoli se pripelje orožniški avtomobil z zločinci, se zbira množica ljudi, ki glasno odobravajo vztrajnost orožništva a istočasno dajejo duška svojemu ogorčenju.

Med tem ko so zločinci pri zaslišanju mirno priznali svoja dejanja in jih do podrobnosti opisali, kakor so bila izvršena, vztraja Julčka Terčičeva pri trditvi, da je pri vseh stvari povsem nedolžna ter da nima nikakih zvez z zločinci. Zločinci nasprotno vztrajajo pri svojih trditvah, da je bila pri zasnovanju umora v Medlogu tudi Terčičeva, ki pa še ne ve, da so vsi njeni znanci že za zapahi.

ki je v slabi igri visoko porazil Jugoslavijo s 6:3. V predtekmi je SK Borut iz Gotvelj porazil rezervo Jugoslavije s 3:1. Moštvo SK Celja je gostovalo v Mariboru proti tamkajšnjemu Železničarju ter je doseglo neodločen rezultat 2:2, kar je zelo lep uspeh za začetek sezone in na težkem tujem terenu. Na praznik 15. t. m. sta igrala prijateljsko tekmo na Olimpovem igrišču moštvi Celja in Olimpa. Po obojestranski slabi igri se je zaključila tekma z zmago Celja 6:4. Zasluge na tolikih golih nosita oba vratarja.

* Alfred Goršek, član SK Celja, juniorski banovinski prvak v tenisu. Preteklo soboto in nedeljo se je vršilo v Mariboru v okviru raznih sportnih prireditev ob priliki mariborskega tedna tudi prvenstvo dravske nogovine v tenisu. Med številnimi udeleženci je nastopil tudi Celjan A. Goršek, član teniške sekcije SK Celja, ki si je v težki konkurenci priboril naslov juniorskega prvaka Slovenije. V četrtfinalu je premagal Milavca od ljubljanske Pirije s 7:5, 6:0 ter v finalu mariborčana Vuteja s 6:3, 1:6 in 6:1.

Odličen gost v Celju. V Celje je danes prišel tiskovni ataše na bolgarskem poslanstvu v Beogradu g. Mihail Georgijev na potu, da si ogleda znamenitosti in prirodne krasote Slovenije. V spremstvu nekaterih članov jugoslov.-bolgarske lige si je naš dragi gost z družino razgledal Celje in njegovo okolico in navezal tesne stike s prijatelji bolgarskega naroda. Zelimo dragemu gostu in njegovim rodbini kar najlepše bivanje med nami.

Spremembe na celjski gimnaziji. Premeščeni so s celjske gimnazije gg. prof. Srečko Brodar in Ludvik Gabrovšek v Ljubljano, Josip Karba v Maribor, Ivan Krašna v Kočevje, Jožica Tomšič v Maribor. Na celjsko gimnazijo pa so imenovani gg. Marjan Čadež iz Prizrena, Marija Kapler iz Ljubljane, Ivan Krečič iz Bjelega polja, Cvetko Skok iz Svilaunca in Vladimir Zitko iz Ljubljane.

Solčno sobo

opremljeno za 1 ali 2 gospoda, oddam. Naslov v upravi lista.

LOKAL

oddam v najem s stanovanjem ali brez. Celje, Dečkova 1.

Dva dijaka

sprejem na stanovanje in hrano. Naslov v upravi lista.

Učenko

za trgovino sprejme Cili Rožič Celje, Kralja Petra c. 3. Z znanjem šivanja imajo prednost.

Hiša

v Škofji vasi pri Celju po ugodni ceni naprodaj. Vpraša se pri Celjski posojilnici d. d. v Celju.

Stanovanje

soba in kuhinja s predsobo, vse pod enim ključem, se takoj odda. Naslov v upravi lista.

VILA

na periferiji mesta, 3 sobe, 2 kabineta, 3 kleti, velik vrt, se da v najem oktobra ali novembra. Naslovi naj se oddajo v upravi lista pod »700«.

3 sobe in kuhinjo

oddam s 1. septembrom. Celje, Polule 1.

za časa učne dobe in plačali vse stroške, ki bi nastali vsled neopravičenega predčasnega izstopa, 4. potrdilo davčne uprave o višini neposrednih davkov roditeljev.

Vsak prijaviteljec sprejme pismeno rešitev o sprejemu.

Stanovanje in hrana se dobi v Ptujju od din 200 mesečno navzgor. Pridnim, podpore potrebnim učencem, se bode po možnosti preskrbele podpore za vzdrževanje.

Za podrobnejša pojasnila se je obrniti na upraviteljstvo.

Meščani prve, druge in tretje vrste

Po stvoritvi velikih mestnih občin, so se meje mest tako razširile, da spadajo k mestu tudi gorski pašniki... Tako so nastali ljudje po gorskih kočah privesek mest, čeravno jih vsak dan uči, da ne bodo nikoli, pa že do konca sveta nikoli res meščani. Treba je bilo torej mesto razdeliti v ožji in širji mestni pomenj. Tudi to se je zgodilo in tako so nastali pravi meščani in mestni podeželani... Vsi smo bili in smo tega pričča...

Pa tudi med pravimi meščani ni vse tako, kakor bi naj bilo. Je že res, da imajo vsi vsaj enake dolžnosti, če že nimajo enakih pravic. Vsi morajo plačevati enake davke, enake gosaščine, enako vodarino in enako kanalsčino, in vendar so silne razlike med ugodnostmi, ki jih uživajo različni meščani. Ne mislimo pri tem ničesar političnega, tudi ničesar osebnega, kakor bi hoteli na primer reči, da je razlika, če kdo stanuje v županovi ulici ali kje daleč v stran od nje... Nič tega, marveč splošno, celo pokrajinsko: le primerjajte ulično razsvetljavo: temu sveti ulična svetilka ce-

lo v vežo, oni tudi meščan rabi žepno svetilko, da ulično najde...

Vodarina je povsod enaka, le da ti pripelje mestna občina v centru vodovod čisto pred hišni prag, v okolici si pa smeš po več sto metrov vodovod sam napeljati, ako je kje v bližini. (Pravijo, da gredo mestni kanali po glavnih cestah, odcepke mora napraviti pač hišni posestnik, kar sicer popolnoma razumemo, je pa vendarle ob enakih stroških za vodo večje breme za okolico ko pa za prave meščane prve vrste.) Pri tem je še pa ta ugodnost: da tisti meščani druge vrste morejo z gotovostjo računati s tem, da vodovod ne bo imel za nje dovolj vode, kadar bi jo najbolj rabili... Kanalska pristojbina je pa sploh nekaž nepojmljivega, kajti predpisujejo jo vsem povprek: tistim, ki imajo kanale — in torej naj resnično plačujejo kanalsko pristojbino. Drugim jo predpisujejo, ker jim bodo nekoč v bodočnosti zgradili kanale in morajo sredstva naprej zbirati. So pa vmes tudi taki, kjer radi terenskih prilik kanalov sploh ne bo mogoče zgraditi. Ti pa naj lepo plačujejo — za druge. Ker so taki tereni le v okolici, čeravno še v ožjem mestnem pomenju z vsemi dajatvami, čutijo ti to za krivico. Da je krivic še drugih manjših, kakor da dobivajo meščani prve vrste pošto dvakrat dnevno, oni druge vrste ob enakih dajatvah komaj enkrat na dan, (morda se za to pri spremembi mestnih pomenjev mesto ni zažlostno pobrigalo?) enako glede varnosti itd. in to vse, ko imajo taki meščani druge vrste že itak večje izdatke z raznimi dostavami: v mestu pošlje trgovec vsak kilogramček domov, v okolico pa vleči sam, kolikor moreš. Pa trgovec je privatnik in ima pravico, da si izračuna, kar je njemu prav. Ni pa prav, da so meščani, ki morajo plačevati občini enake dajatve, pa imajo različne, neenake udobnosti od občine.

Sport

* Nj. Vel. kralj Peter II. je prisostvoval motornim dirkam na Ljubelj. Na praznik 15. t. m. so se vršile tradicionalne motociklistične gorske dirke na Ljubelj, ki so imele mednarodni značaj ter se jih je udeležilo tudi lepo število inozemskih tekmovalcev. Prireditev je povsem nepričakovano posetil tudi naš mladi vladar Nj. Vel. kralj Peter II., ki se je pripeljal s kneževičem Aleksandrom. Vladarja je številno občinstvo pozdravilo v navdušenimi ovacijami. V ostri mednarodni konkurenci je dosegel najboljši čas dneva Nikola Jurčič.

* Prvenstvo v tenisu. V nedeljo ob 8. zjutraj se bo vršilo na Rakushevem igrišču III. kolo klubskega drž. prvenstva med SSK Mariborom in SK Atletiki. Nastopili bodo najboljši celjski in Mariborski teniški igralci.

* Pričetek jesenske nogometne sezone v Celju. Preteklo nedeljo je bila tvorjena nogometna sezona celjskih klubov. V Celju je gostoval mariborski Rapid,

ZAHVALA

Vsem, ki so nas ob smrti našega očeta

Franja Jošta

tolažili ter pokojnemu izkazali poslednjo čast s cvetjem, spremstvom na zadnji poti, poslovnimi besedami in petjem, izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

Celje, 18. avgusta 1939.

Žalujoči ostali

Franjo Dolžan - Celje Za kresijo 4
kleparstvo, vodovodne instalacije
sirelovodne naprave
Telefon 245

Prevezema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cena zmerna — Postržba točne in solidno